... او ګولۍ وچلېدې

ننګيال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او گولۍ وچلیدې

PROPERTY OF ACKU 5657

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوگوی وچلیدی

لیکوال	شهرت ننگیال
خپرونکی	فرهنگ جهاد
شمېر	۱۰۰۰
نېټه	۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم	پیر نور علی شاه

ACKU

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولی وچلیدې

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بني لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنستیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او گوډاگي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅوبونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانگړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو گټه - گوریو کي ویشلي بنکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانگړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددبنمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي گوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځبنت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توگه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوبنیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توگه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جگړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځبنت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بڼه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لاروا چول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو. ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچليږي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غملړلی تاريخ دی او وير لړلی خولړه بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې دافغانستان د مسلمان اواتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په نخه کې د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه اوودريدنه اوبيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا وړده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل اوابتدا حالبه ده ،د ايمان او ارادې په ټخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نوره په رڼا کې پرمختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هېواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

بشپړې جبهه يې جګړې اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردې چې دمجاهدينو ترتسلط لاندې سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچې په دغه قيام کې دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکې ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمې دقومي مشرانو ترقيادت لاندې هغه ته زمينه برابره شوه په لاروا چول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يې وموند- له همدې ځايه وه چې دقيام اداره دولسي قيادت په واک کې وه او يوه داسې متحده اداره يې رامنځ ته کړې وه چې په باورسره ويلې شو چې دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يې ټينګ کړې وو .

خو کله هم چې دپېښور دګوندو نو سيورې په سيمه وغوړېده او دسياسي اقتدار لوبې پيل شوې نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو ووېشل شو.

ښکاره خبره ده چې دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخې ددغه قيام بشپړتاريخ او پېښليک نشي ګڼل کيدې او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګرې کولې شي بلکې يواځې ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړې محصول دې-دومره چې ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کې غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چې دغه ليکنه دقلم مجلې په بيلابيلو ګڼو کې تر ځانګړو عنوانو لاندې خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کې خپورشوې متن بيله دې چې دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخې څه لاسوهنه پکې وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کې زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتې شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچليدې !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلرلی تاريخ دی او ډير لرلی حنوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځوپه ورانديې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن اوپه ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خود حق په مينه مستومؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه اوبيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅيدنې پيل او ابتدا حالبه ده ، د ايمان او ارادې په مخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکې نور په رڼا کې پرمختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هيواد وال شوې او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

دقلم مجله به هڅه کوي چې دافغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب
بېلابېل ارخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او گوښې څېرې
او د دربنو لوستونکو له پاره يې روښانه کړي ·

دادی په دی گڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامی
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل يو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوو او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لور څېړي چې پر له پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او بختورنکی کړی چې
کله کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې گڼي ده به دا قصیتونه
افسانوی کړی وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه يې ادبي او جذابه ده او محتوا يې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی ·

هیله ده چې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته راوبولو
او کړان لیکوال يې بشپړولو او قدم په قدم په ورپسې مېنه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د گرمی پیل و خو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تیزې
لگیدې لکه تیرې ستنې ، له دېرې تودوخې له څمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپین او خړ وو دونو پوښلی و د دریې په منځ کې سیند
هرام روان و ، د گڼ چنارونه د شمال له څپو سره داسې پښو په تال
یو او بله خوا زنگیدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او وېرمنې شوې وې ، چوغکـــــــــــو به داسې شورجوړه
کړی و لکه چې د سیمې د لس کلونو ځوانانو او مشرانو په نیونه
تری تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږولې ·

بزگران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کارلگیا وو ،
دخپلې خونې د بیگار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو گډون هغوی له کاراو مزدورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دقلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قیام او انقلاب
بېلا بېل اړخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او گوښې څېړي
او د دړنو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې گڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لوړ څېړي چې پرله پسې به څېړېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خوږ کړی او بوختوونکی کړی چې
کله-کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې گنې ده به واقعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوا یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .

موږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او کړان لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په وړینبیمنه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د گرمۍ پیل و، څو د لمر شغلې د سرې په تندي د اسې تیزې
لگیدې لکه تیرې ستنې ، له ډیرې تودوخې له ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپیرو او خړو وریځو پوښلی و د درې په منځ کې سیند
مرام روان و ، د ګڼ چنارونه د شمال له څپو سره داسې ښکېدل تال
یوه او بله خوا زنگیدل ، د پاختې سوې کوکې له بلې هر وخت نه زیاتې
سوځېدې او وړ مړنې شوې وې ، چوغکې ———— و به داسې شور جوړ
کړی و لکه چې د سیمې د لسکونو ځوانانو او مشرانو په نیونه
تری تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې خونې د بیگار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایستل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره دوه نه لګید
للمي حوېږي له سره کرلي نه وو، د بشتي او د غونډیو لمنې چې پخوا به لمه
غنمو پوښلې وې سپېرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو، پخوانۍ منډې ساتیرۍ او شوخۍ ګردې تې پاتې
وې، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوړته داسې ټیټ وُ لکه
چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خټې ؛ کوروونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلي بڼه او نامړي ویرې سره به یې د غه خبرې
را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وبیوه، پلانی خوېې
بړون بیولی وُ، د بر کلي ملایې هم بیولی ، د پلاني کوډې بې ګا
تلاشي کړې هغه .. پلانی هم ورک دی . . . . .

دغه ورخبرې او اندیښنې د تولو په فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او وله یو نیم جومات
نه به د اذان غږ ترغوږ نو کېده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، خوتنه په ښکاره یو ځای

نه شوي راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګنه ګونه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې همغه چې سیمې ته د مسافرو ماموریتو کار-
کوونکو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر د ری ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ [illegible] ته
لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بیولې او س س له ماښامه له خپلو
کوروونو نه نه شوی وتلی، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه
لندغریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان بوه او بله خوا
ګغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا د ا ډوډ ورې غږ یدې چې له پاکستان او ایران
نه داره مار او غله راغلي ستاسي په کوروونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کوروونو داړه او چاپه څوک غورځوي خو بیا هم

ایستل دګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ (هغوی) دومره نه کړول لکه چې په
مارشلاتو اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چینغو بدرګې .
دکال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانۍ ته دومره د وده نه لګېده
للمي حوبې له سره کرلې نه وې ، د بشتي او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه
غنمو پوښلې وې سپېرې او بې کښته پاته وې .
زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ مستۍ ساتېرۍ او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د څمکې لوټه داسې ټیټ وُ لکه
چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خښتې ؛ کورونو ته
به چې ورسېدل په ترهېدلي بڼه او نامرئي ویرې سره به یې د غه خبرې
را غبرګې کړې . زمونږ د حساب معلم یې هم ونیو ، پلانی خو یې
بروون بیولی وُ ، د برکلي ملا یې هم نیولی ، د پلاني کور یې بېګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....
دغه ورځې او اندېښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتي وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بار شوې وې ، ګڼو جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ ترغوږو کېده .
د ولسوالۍ بازار هم سوړ وُ ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانو او
سماوارونو جم او جوش هيڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره یو څای

نه شوی راټولیدی ، څکه څو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګونه لیده کېده .
د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریو کار-
کوانو او زده کړه والو د تګ د تلو سو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دری ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .
په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ [illegible] ته
لو او د هقانۍ نورې چارې پرمخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوې وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه
لندغریو د سورلۍ موټر به دګزمې په نامه لکه وږي لېوان بوه او بله خوا
ګرځېدل او د شپې هم کلکې پېرې دربدې .
د خلقیانو له خوا د ا ډنډوري غږېدې چې له پاکستان او ایران
نه داره مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي څکه به
د شپې د خپل کلي او محلي کلکه پېره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهېدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوي خو بیا هم

هغوی مجبور وو .

* * *

د شو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ ، له کابل نه به د لا د لا جيپان راتلل او بيرته به تلل . دا او اضطراب ، اميدونه ، او دردونه اندېښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسيدلي وې . له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارماران د تاراکونو وېره او له چاسره د يوه اسلامي پاځون د قوام اميدونه له چاسره د دغه پاځون د بېلابېلو او جريان په هکله اندېښنې او له ځينو سره د دغه لارې د ستونزو او ربړو ناکرارۍ . د غــــــــ اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کيده ، د خلقيانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سيمه او کورونو حملې وکړي ، ځکه او کورونه يې لاندې کړي او د غه حکومتي ځمکې او شته تري واخلي . د غه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګيده او په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله .

خو خلک پوهيدل ، هغوی باور نه درلود چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پيړی پيړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د وروری او يو ځای ژوند ښه مثالونه تېر کړي دي .

د سيمې سپين ږيرو او مشران هم پوځای او بلځای غونډې غونډېدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې او بله ورځ کې سر راټوليدل کله کله به د ولسوال او نورو حکومتي کارکوونکو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له څو شپو ورځو راهيسې د غه ورپليدو کتنې روانې وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له دردمنو او سپيرو څيرو يې د يو د ول د ننيز داد او خوښۍ رڼا ځليده داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې د غوبې له ناوړين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورنده لوری موندلی وي او همدا وزن يې د غمستبداوکفري نظام راپرځولی وي .

خو بيا هم څه بنسبي نا آرامي او اندېښنه به کله ناکله د هغوی له حرکاتو کر نو او خبرو څرګنديده . د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لاری تر ولسوالی ته راورسيدې چه په مخ کې يې خوجيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو .

حکومت يوځل بيا سپين ږيري راغونډ کړل ، داځل هرڅه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو د امنيت لپاره چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زياته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او شته يې ستاسو . د سپين ږيرو او حکومت تر منځ د غه موافقه ډېر خلک خوا شيني وو ، مختلفو اندېښنو او چرتونو په سراخيستی وو ، ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل او وايي د ګرد قام سپکه ده او اولس ته تاريخي ننګ او عار .

خلقيان ډېر خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

هغوی مجبور وو.

* * *

د څو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زیات شوی ؤ، له کابل نه به د ځلې جیپیان راتلل او بیرته به تلل. دا هر اضطراب، امیدونه، او دردونه، اندیښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسیدلې وې. له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارهمارانو د تاړاکونو ویره او له چاسره د یوه اسلامي پاڅون د قوام امیدونه. له چاسره د دغه پاڅون د پېلامې او جریان په هکله اندیښنې او له ځینو سره د دغه لاره دستوزو او رهبرو ناکراري. د غـــــــــه اضطراب ورځ تر ورځې پیاوړی کیده، د خلقیانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غوارې د ورډګو په سیمه او کوزرونو حملې وکړي، ځکه او کوزونه یې لاندې کړي او د غه حکړدې ځمکې او شته ترې واخلي. دغه آوازه ورو ورو د خلقیانو له خوا په مارشونو او میتنګونو کې هم خپره ګیده او په جدي بڼه یې په غونډو کې مطرح کوله.

حو خلک پوهیدل، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی دیني او ملي وروڼه دي او پیړی پیړی یې د اسلامي اخوت په رڼا کې د وروری او یینه ګاونډ یتوب مثالي ژوند تیر کړي دی.

د سیمې سپین ږیرو او مشران هم پوهیدل چې د دغې بلا شای غوندې غونډکیدل کله پټ او کله ښکاره په یوه او بل ځای کې به او بله ده کې سرا تولیدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګیا وو. له څو شپو ورځو راسې دغه ورلیدنې کتنې روانې وې. د نژدې ورځو له لیدنو کتنو هغوی راضي معلومیدل له دردمنو او سپینږیرو خېرو یې د یو دول د ښېز داد او خوښۍ رڼاځلیده داسې ښکاریدل لکه چې لویه سوبه یې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غوبې له ناوړین او د کمونیزم له وحشت نه بې ژغورنده لوری موندلی وي او همدا ونې یې د مستبدا وکفري نظام رابرخولی وي.

خو بیا هم څه بنې نا آرامي او اندیښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو، کړو او خبرو څرکیده. د همدغه حالاتو په جریان کې په یوه ورځ کې له کابل نه شل دیرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسیدې چه په مخ کې یې څو جیپ موټر او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت یوځل بیا سپین ږیرو راغونډ کړل، داځل هر څه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سیمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زیاته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او شته یې ستاسو. د سپینږیرو او حکومت پر دغه موافقه دیر خلک خواشیني وو، مختلفو اندیښنو او چرتونو په سراخیستی وو، د ږرو د کړکې په سترګه ورته کتل او دا یې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاریخي ننګ او عار.

خلقیان ډیر خوشاله وو، هغوی په خپل نیرنګ او استعماری

لوړه کې د غه دوازه قومونه نسبتي تصور کړی وو ، هغوی د استعما
دغه زړه حربه چې بېل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ
بری سره یلی لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو
وګرځېدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو تینګار . ځو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شو یې غرولی - ځنې چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولې وه هغوی هم نور
وګړي تشویقول او د ټاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړۍ شمېرلې.
په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده.

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د
ببلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زیري ترانې یې غږولې سرې فکر کاوه چې ځمکه تول خوځیږي .

په ډېره بیړه وار په وار د درو ارکلیو اوسیدونکو توپک واخیستل
د سترګو په رپ کې یې پاڅ کړل او کمربندونه یې وتړل .
پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل ترشیبي پوړې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ماتي تصور نه و کړی ، بره په علاقداری
کې هم د همدغه ورځ پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .

هغوچې وسلې اخیستي وې ډیر نا کراره وو ، د انتظار ګړۍ
ډېرې ترخې او سختې پرې تیریدی ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختي نشوی زغملی ، او
هرڅه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو وروختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپاني .

د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راوایستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او نا اټکل شوې
پیښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټل د ننه هرلور ته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .

له بهر نه د مجاهدینو د توپکو باروت چلېدل .

څو تنو لږ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندارو
پر موضع وروخیږي له ،، یا الله ،، سره یې پرې ورحمله کړل دیوګیلن
پټرولوله اور سره پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

لومړي دغه دوازه قومونه نښتي تصور کړی وو ، هغوی داسې دغه زړه حربه چې بېل يې کړه ايل يې کړه يې حل بيا عملي اوله بشپړ برې سره پلې ليده .

د ټوپکو ويش ته دوه ورځې پاتې وې چې ځينې مشران په خلکو وګرځېدل او د ټوپکو اخيستو ته يې تشويق او وهڅول . اولس حيران وو ، له يوې خوا يې د کفر او کمونيزم غيراسلامي کړنې او اقدامات ليدل او بلې خوا ته يې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې په اخيستو کې د خپلو مشرانو ټينګار . حو د خپلو مشرانو له خبرو يې سر نه شوې غړولی . ځکه چې لږ څه ځيرک وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزيه کړنو د هر څه پته لګولې وه هغوی هم نورو وګړي تشويقول او د تاکلې ورځې رانلو ته يې د انتظار ګړۍ شميرلې .

په ټاکلې ورځ يوځل بيا د ولسوالۍ بازار او دکانونه يو عظيم جماوجوش په سر واخيستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زياته وه چې هيڅ تصور يې نه کېده .

په همغه ورځ د ولسوالۍ بازار يوځل بيا د يوه عظيم خوځښت د ښکلې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې د زېرې ترانې يې غږولې ، سری فکر کاوه چې څنګه تول خوځېږي .

په ډيره بېړه وار په وار د درو او کليو او سيدونکو ټوپک واخيستل د سترګو په رپ کې يې پاک کړل او کمربندونه يې وتړل .

پلان دومره دقيق طرح شوی و چې د عمل تر شيبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګيانو هيڅ ډول شک او ماتی تصور نه و کړی ، بره په علاقداری کې هم د همدغه ورځ پروګرام له مخې د ټوپکو ويش جريان درلود .

هغوچې وسلې اخيستې وې ډېر ناکراره وو ، د انتظار کړۍ ډېرې ترخې او سختې پرې تېرېدې ، زړونه يې په سينو کې داسې درزېدل لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشو زغملی ، او هر څه د يوه انفلاق پولې ته رسېدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په ديوالونو وروختل ، جذبات طغياني شول او ولولې توپانې .

د ټوپکو ويش لا پای ته نه و رسېدلی چې خلکو اسلامي بيرغونه راواېستل او د الله اکبر او يا چاريار په نارو سره يې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونيول ، او پر ولسوالۍ يې بريد پيل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقيانو چې له يوې غيرمترقبه او نا ارکل شوې پېښې سره مخامخ شوي وو وارخطا شول ، له پوځ او ليونو بې د ولسوالۍ او هوټل د ننه هر لوري ته د درنو ماشينګنو ډزې پيل کړې ، شاوخوا نژدې کورونو او کليو ته يې د ټانکونو او درنو ماشيندارو حولی سمې کړې او بې دريغه ګولۍ يې پرې وچلولې خو په دې يې هيڅ درزه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدينو د ټوپکو **باران چليدل** .

څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشيندار و پر موضع ور روخيږي له « يا الله » سره يې پرې ورهله کړل ډېرګيلن پتولوله او ورسره يې پرې ور روختل او موضع يې لاندې کړه .

ولسوال له غوسی او واره لکه مار تاو ناوکیده دوه څله یې ټپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوری تشي کړی ، دا ځل هغه بیاله کنځلو او بد و ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله ، خو بیرته یې ژړلاس ونیو، خپلی پولیسو شوی شونډی یې په غابښونو چیچلی ، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرځندي اولیوني ته مونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوروتو د دفاع امروړکړ

خونړه یې بیا هم کار ونه موند - دوربین یې وغوښت چې وګوری د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوموخواووځه د ولسوالۍ کوی ، د دوربین سترګۍ ته یې ربړ د یدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو سترګو سمې کړی د دوربین آینه دلمر دورو ستیو وړانګو له تکوسره وپرقیدې له دغه څرکیدوسره د یو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه دده د دوربین پر سترګې راسمه شوه او له مغزونو ووته . له یوې سختې چیغې سره په ځمکه راولوید اوله خولې او وهلو سره یې ساه ووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نوره کمزوری شو او شیبه ورو دکمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوی مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل اوغوسي د یوی تیاره شپې په توره ټکمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمني ترخاوره لاندې شوه ، او د سهار د لمر څرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ رپیدو کړ

... او تانکونه وغورځیدل !

د ثیام پر درهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۶ -) د دفاع وزارت د سیاسی تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پبینۍ په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و تیلفوني خبر ورکړ شو د سیاسی تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایۍ د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د ګارد له خوا بیرته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه تینګیدو ویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او تینګار دومره زیات شو چې ګارد مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندی .

امین په خپل د د غني د خپلی استبدادی کړکیچ پر یوه وحشیانه او مخمورانه بنه د تلفون غوږی راسمه کړه په پاسته کوچ سپره دوه واوبنت - پښني یې پر مخامخ پروت میز کیښودی ؛ خوله یې سره یې په شیبه کې د اسې زور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوال له غوسي او واره لکه مار تاو تاو کیده دوه ځله یې پخپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوری تشي کړی ، دا ځل هغه بیاله کنځلو او بد و ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله را وګرځوله ، خو بیرته یې ژړلاس وني خپلی پولیسو شوندری یې په غابښونو چیچلی ، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرندي اولیوني قدمونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوروتو د دفاع امر وکړ خو نوره یې بیا هم کار ونه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوری د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوم خوا وو څه دول دوزی کوی ، د دوربین سترګۍ یې ریزدیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو سترګو سمې کړی د دوربین آینه د لمر دوروستیو وړانګو له تکوس وپرقید له دغه ځرکیدو سره دیو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه د د . د دوربین پر سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې رهباری سره په ځمکه راولوید او له ځولغتو وهلو سره یې سا ووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو لږ شیبه وروسته د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغی پورته شوی مجاهدینو پر ولسوالۍ ورننوتل او ځینې د یوی تیاره شپې په تورتم کې د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمني تر خاورو لاندې شوه ، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ رپیدو وکړ

... او ټانکونه وغوړېدل !

د ثیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع وزارت د سیاسی تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و ، تیلفونی خبر ورکړ شو د سیاسی تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایی د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفونی تماس د نه ټینګیدو وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار د ومره زیات شو چې ګارد مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو را بهر کاندی .

امین په خپل د د غرور د خپلی استبدادی کرکټر پر بنیاد وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږی راسمه کړه په پاسته کوچ سپه د ده واوښت - پښی یې پر مخامخ پروت میز کیښودی ؛ خوله دې سره یې په ځیره کې د اسې زور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډه

استزاج یې تمثیلاوه - غزولی پښې یې راټولې او په کوچ کې یې راسم شو - امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه د وحشیانه طبیعت د خونړی تور ژبغړانده لمبو د هغه پرشندې د وېرې او شکست خولې را ماتې کړې وې .

د امین غږ نور هم د او غوسه ناک شو - هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیې چې نور او د یدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور د غه دول د ماتې او وېرې سپیرې خبرې واورې . ژر یې د مقابل لوري خبره وروړی کړه او له دې خبرې سره یې غوړیږه په ډېر زور سره پر تلفون ورغورځوله چې سبا به دېموژنې چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به ونیول کیږي :

او چې مخ یې را وګرځاوه نو د مخ پریړی غوښې یې داسې تکی سرې اوښتې وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرۍ رګونه یې پړسېدلی وو - هغه نو د د غې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغونډ کړی ؤ نا تمام پاتې شو - یه مستو ګډ ونکو ونکو نو اوښاکو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون یو بل ته پیکه او خپ خپ وکتل - او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل . . . که څه هم په حقیقت هیڅوک پوه نشول ، خو دوهره یې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی . . .

امین د اندیښنو او ځرتونو په سمندرکې د شپو په کومې کې ډوب ډوب

کیده ، خپلې هلې ځلې او هڅې په سینه لاهو ورته بې ښېندی - یو واو - یې خنونړی جذبات راولیږسیدل او داسې یې وپتېیله چې له یوی مخې به بیباری کړی ، یو مخینه وژنې ته به لاس اچوی - خو کاري چې د هغه دروسي تانکو نو الوتکو او . . . مقابله وکړی . . . .

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر وا اړاوه ، بیا یې د وحشیانه طبیعت مونږی او یې جلبه واکمنو طغیان کرار نشو - له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوې ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ - ستونی ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټی کړی .

* * * * *

سبا رسمي امین د بهرنیو چارو وزارت د ستوری په مانۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محافظین د مغشوشې غیر مترقبه وضعی او حرکاتو ته حیران وو ، او د یوې وېرې ناوړې پیښې انتظار یې کاوه .

امین په ویره یې صبری د انتظار ګړی شمیرلې - ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کین لاس تړل شوی ګړی ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او خلوړ تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل - امین د

امتزاج یې تمثیلاوه - غزولې پښې یې راټولې او په کوچ کې راسم شو - امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت د خونړی تور ژبغړانده لمبو د هغه پرشندی دویری او شکست خولې را ماتې کړې وی .

د امین غږ نور هم د د او غوسه ناک شو - هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیي چې نور او بیدلو ته تیار ندی اونه غواړی نور د غه وول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واورې . ژر یې د مقابل لوری خبره ورپری کړه او له دی خبری سره یې غوړیه په دیر زور سره پر تلفون ور وغور ځوله چې سبا به د جمهوریت چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د خ پریړی غوښې یې داسې تکی سرې اوښتې وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرګ رګونه یې پړسیدلې وو - هغه نور د د غې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو - بد مستو ګډونکو نکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه نه ؤ پکه او خو خو وکتل - اوبو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت هیڅوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرل چې څه نا وړه پېښه رامنځ ته شوی ...

امین د اندیښنو او چرتونو په سمندر کې د شپې په کومې کې دوب دوب

کیده ، خپلې هلې ځلې او مټې په سینه لاهو ورته برېښیدی - یو وار - یې حنونیړی جذبات راولنړیدل او داسې یې وپتپیله چې له یوی مخې به بیباری کړی ، یو مخینه وژنی ته به لاس اچوی - خو ګ دي چې د هغه د روسی ټانکو نو الو تکو او ... مقابله وکړی ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - دمیز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت حونړی او بې جلبه وا کمنه طغیان کړار نشو - له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستونی - ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټې کړې .

* * * * *

سبا رسمی امین د جمهوریت چارو وزارت د ستوری په ماڼۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محافظین د هغه غیر مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حیران وو ، او دیوی ډیری ناوړی پېښې اټکل یې کاوه .

امین په ډیره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمیرلې - ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره نړه تنګی یې په کیڼ لاس تړل شوی ګړۍ ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او ځلو تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل - امین د

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیارکړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوډود خپګان او تأثر تری څرګندیده - څیر وپې دیوې غیر منتظره خواشینې څرګندونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولې وه - خو لدی سره یې داسې سنکارو له چې د پیښې او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری ، او د خپل د ننیز واک او عار د پتولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر مېز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د ویری بیړې او وارخطایی په حالت کې یې کاغذونه راوېستل ، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستې پاڼې رپېدل ، له ډېرې وارخطایی ترې د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې ، د شرم او ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په صالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپېدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه .

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ :

... خلکو د توپکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولې او نژدې یو ولس تر ده تو یک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقه‌دارۍ یې برید کړی د علاقه‌دار او ولسوال په ګډون زموږ زیات شمېر خلقي ملګري له منځه تللي - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته نه دی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وې ویل : مانه وویلې چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي .

محمد دوست : صاحب موږ څه خبر وو . د ګروال غلام دستګیر خو شپږ کاله په روسیه کې تیرکړی او کانحو یې ملته اخیستی . موږ څکه پرې باور او داده وو ، خو اوس ابتدایي راپور داسې ښیې چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاڅونه او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم پخپل سوک له میز نه تیرکړ تاسو کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابیره غبرګ سره ورېدلې وي نوبانه یې کړه : نه نه ، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی ، سهل انګاری مو کړې انقلابي !! دیدا او درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي . حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولي دي ...

په اوریدو نکو کې دا جرئت نه و ، چې د پیښې په اړه د-

ځنوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیارکړي وو چې د عسکری انضباط تر څنګ یوځو بد خپګان او تأثرتري خوتکیده - ځیر ویې دیوې غیر منتظره خواشیني ښکندونه کوله ، چې حق په جانب ښه یې نیولی وه - خو لدې سره یې داسې ښکاروله چې د پیښې او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لري ، او د خپل دننیز داړ او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولې او عادی پوښتنې وروسته د ستر میز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قواو قوماندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د ډیرې بیړې او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل ، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستې پاڼې رپیدل ، له ډیرې وارخطایۍ نه د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې ، د شرم او ویرې په فضاکې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپیدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د توپکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولې او نژدې یوولس زره ټوپک یې تر لاسه کړي دي - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقداری یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیات خلقي ملګری له منځه تللي - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه ویې ویل : مانه ویلي چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشی .

محمد دوست : صاحب موږ څه خبر وو . د ګروال غلام دستګیر خو شپږ کاله په روسیه کې تیر کړی ارکانحرب یې هلته اخیستی . موږ ځکه پرې باور او داده وو ، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه دیر اغیزمن رول لوبولی دی ، امین بیا هم پخپل سوک له میز ته پورته تیر کړ تاسته کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابېره غږ سره وریدلی وی زیاته یې کړه : نه نه ، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی ، سهل انګاری مو کړې انقلابي !! دید او درک مو کمزوری دی . مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي . حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې دا جرئت نه و ، چې د پیښې په اړه د-

امین د خالت ته په رمزی او کنایی بڼه اشاره وکړه ، له څیرو او خوږمنو سرونو یې داسې بریښېده لکه چې د پېښې مسئولیت پرې د ير درونده والی کوي - د ټولو سترګې په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګیږ و دار کې وروستی پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو ټرتی هوایي قوا ، ژغروالی ځلورمې قوا ، بالاحصار او قرغې نه یوګډ لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د برید پروګرام او نقشه تیاروي - نقشه به په ځلورم نمبر ژغروالې قوا کې د مؤظفو روسي شاوروي له نظره تېروي - منظوروی به یې او اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او هراړخیز عملیات چې یو اشرار هم تری ژوندی پاتې نشي .

امین پرېکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه وړ جابرانه سوز په ښیرلو سره له ځایه پاڅېده ، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره بېرته پورته وغورځېدل ... دوتلو په وخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه ترهکی صاحب ته ځم تاسې به په ډېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات راورسوئ ...

هغوی په مړو سترګو سیواځې دومره ورغبرګ کړه

چې د ير ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د ژغروالو تانکونو یو اوږد کتار وخوځېده ، په پاخه سړک یې خپل پولادي غابنونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل ښار ، بوتون پاڼې چې څومره تازه ګرمې زمولولی وي - له هغه نه زیات یې د استی کمونیزم ناوړین مړوږلی وو - له څیرو یې ډیره ژوره خزن او اند يښنو دوک پورته کېده ...

د شېر دروازې او اسمایي غره لمنې بیا د یوی بلی خونړۍ ناجعې او ناتار شاهدی وی شار خوا غرونو له ښاره خپله غیږ راتاو کړی وه - او داسې یې په خپله غېږ کې نیولی و لکه مور چې خپل اولاد له چا د دښمن او وحشي نه پټوي ، د شېر پور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ننینه نیته کېده بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او ویارلې مقاومت ننداره ته سترګې په لار و ، چې چېرته بیا کوم بل نوی " کیسانری " راوپرځوی او کوم بل " شاشجاع" د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړی ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین د خالت ته په رمزي او کنايي بڼه اشاره وکړه، له څيرو او څېرمنو
سرونو يې داسې بریښېده لکه چې د پېښې مسؤولیت پرې ډېر دروند
والی کوي - د ټولو سترګې په مېز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهديدونو او اخطارونو په ګيږ و دار کې ورځې
پرېکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو
ښرتي هوايي ټولګۍ، زغروالي څلورمی ټولګۍ، بالاحصار او قرغنه
میوګډ لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د برید پروګرام او نقشه
تیاروي. نقشه به په څلورم شمېر زغروالو قوا کې د موظفو روسي شاورینو
له نظره تېروي - منظوري به يې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې
دقیق او هراړخيز عملیات چې يو اشرار هم ترې ژوندي پاتې
نشي.

امين پرېکړه پرځل بيا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک
انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه وږجابرانه سوز په شیولو
سره له ځایه پاڅېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره ببیږ
پورته وغورځېدل د وتلو پر وخت يې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه
لهجه زیاته کړه: زه تره کي صاحب ته ځم تاسې به په ویره
دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات
راسوئ ...

هغوی په مړو سترګو يواځې دومره ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنيو او هوايي قواو د ګډو عملياتو
پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو يو اوږد کتار
وخوځېده، په پاخه سړک يې خپل پولادي غابونه ښخول او د سړک
زړه يې څیراوه.

هو! د کابل دونو، بوټونو پاڼې چې څومره تازه ګرمې زمولولي
وې - له هغه نه زيات يې د استوګنو زړونه د کمونيزم ناورين
مړوږلي وو - له څيرو يې ډيره ټوره خزن او انديښنو د وک پورته
کېده ...

دښتې دروازې او اسمايي غرو لمنې بيا د يوې بلې خونړۍ ناخچې
او ناتار شاهدې وې شارخوا غروښو له ښاره خپله غيږ پراته کړې
وه - او داسې ايله خپله غيږن کې نيولی ښکه مور چې خپل اولاد له
چا دښمن او وحشي نه پټوي، د شيرپور کلا يو ځل بيا د وطن
د آزادۍ د دښمن ځپلو ته نينه نينه کېده. بالاحصار بيا هم د يوه
بل نوي ناتار او وياړلي مقاومت ننداره ته سترګې په لار و، چې
چېرته بيا کوم بل نوی "کېښاري" راوپرځوي او کوم بل "شاشجاع"
د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناټن»
د خیټګر ښیرولو ته نوي « اکبران » راوراندي
کول ...

تنګیو نوری هم خپل ږامی ستینګولی چې څوک بل « براېډن »
تری نیم ژواندی ونه وځي ...

د زرنګار پارک عزندی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو
د تکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و . - او د استعمار - کمونیزم ،
فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت
مخی ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل
لارو او واټونو د یوه نوی ویاړمن او بی سیاله خوځښت په مینه د هیواد
د تیرو ویاړونو او انمینتونو کرښې په نښنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنونکی او دوچ ناړونکی حالت کې
د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاخیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو
الو حماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تاتکونو او توپونو یو اوږد کتار
خپله لار وهله او هلته ....

... او هلته چې د الله اکبر نارو
د تیارو زړونه شیل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستررو له ستر ککو نو سره د زړو یارونو
لکه د یوه بختور زیری انګازې خپرولی - د کولیو په پلوشو کې د یوه نیکمرغه
ارژغورنده سبا وون نښی ځلیدلی - او په هغه تیاره کې د مرد کیو د
رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د توري تروږمۍ د زړه شیرلو ته بیخي
ورته ښکاریدې .

هغه
ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه
پروت ویروونکی بندی نلري . د زندان زنځیري ماتي شویدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل „ مکناتن"
د ځیګر خیرولو ته نوی " اکبران " راوړاندې
کول ...

تنګیو مزری هم خپلې زامی تهینګولې چې څوک بل " برائیډن "
ترې نیم ژواندی و نه وځي ...

د زرنګار پارک غونډی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو
د تکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و . . او د استعمار - کمونیزم
فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او غورځنګ
مخې ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل
لارو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بی سیاله غورځنګ په مینه د هیواد
د تیرو ویاړونو او ارمینتونو څرګندونې په شنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکی او دوح ځپاروونکی حالت کې
د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاخیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو
الوحماسو او ویاړونو د تکونی لپاره د ټانکونو او توپونو یو اوږد کتار
خپله لار وهله او هلته .....

... او هلته چې د الله اکبر نارو د تیارو زړونه شیل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له سترګکو نو سره د زړو یارونو
لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولی - د کوڅو په پلوشو کې دیونیکرغه
ارژغورنده سباوون نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرد کیو د
رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د توري ترږمۍ د زړه شیرلو ته بیخي
ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دوېرې او وحشت مرکزونه چې
پروت ویروونکی بنه نلري . د زندان ترې ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څوونو خپله کنډوالې کړیده؟

دغه سهار رغانو دین وختي د ونو په څانګوکي د خوشالي

د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په دین سوره اووچتیږي له یوه ښاخ

نه بل ته تیپ کړ - د اسې شور او زوږ جوړ کړی ؤ لکه چې د تول

عمر له پاره همدانن ترانې غږوي او د نړه غوټې پرانیزي .

د دغه ګهیخ سپینه چادر بل دی ؤ - درونډ ؤ او هیبتناک .

خوځون ؤ او اروا پالونکی .

ن سهار د (الله اکبر) غږ او لوړوونکی غږ داسې

خوندور لګیده لکه چې د سرې په نړه او رګونو ننوځي ، وبیښ

نړونه یې لا بیدارول - جذبې او ولولې یې نوې هم راپارولې او تونده

کولې .

د هغه سهار د لمرځرک څلنده او طلايي پلوشې له بل هر

وخت نه بریښنده او ورګنې وې - د لمرخپرې د د ښمن تورې نړونه

څیرلي وو او د آزادی او بریمیال مقاومت د پیل او دوام کرښې

یې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل سهار نه په خورا نیات توپیر سره پیل

شو - ستړي کي یوبل ته د ویلو دپرخارل انګړنې د ین ناویلي رازونه

سپړلو ته لیکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو د خرګندولو د پرې نوې

او مینه ناکې خبرې کړځیدې .

ACKU

سینه ن نرمې یون ته کاوه څکنو خپوځپې یې په د ین تیرۍ او یې صبر

له یو بل سره تندي جنګول .

د سیند د اروغاروته دتک دتک چنارونه لکه وسله وال

سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سځ ولاړ وو .

د بریښنا د نابریکي په نهرکې کبانو داوبو له تل نه د ننی

ودځې د یادوننو شنداري ته پوله پسې غوټې را وهلې .

د خلکو له څېرو یو دول مینه ناک هیبت او وصلا بت

څلیده - لیرې نه دا یږون و آبله ودځ موچې همدغه وکړې لیدل

او تن مو له نظره تیرول د ین نیات تغیر ترې بریښیده .

پروړنچ دیوه بزګر پراوږه بیل او کلنګ ؤ او وچوشوندو

او سپیره مخ یې د بدې ودځې تصویر وړاندې کاوه ، ن ن یې پر اوږه

یوه نوی بړی د ایماني پرتم او ځواک ښنداره ښیله او له ځیرې یې له

یو اوږده غموونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال ورانګې

ځلیدې .

نړه ورونکې شنداره وه - پارووکې ښنداره او مینه ماتوونکې .

نړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځا یېدل

تا به ویل په کاشناتو کې له یوې مخې ساه او روح پوکلی شوی - له هرې

تیږې هر کمر - هرې ځانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت

ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د ځپو آواز به د زیرکو له غاړو

او څوونو نه خپله کنډه باړ کړیده.

دغه سهار مغانو دېر وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ
د اتن نغمې پورته کړې وې - په دې سرور او وجد کې له یوه ښاخ
نه بل ته ټوپ کړ - د اسې ښه او زوږ جوړ کړې و لکه چې د تول
عمر له پاره همدانت ترانې غږوي او د زړه غوټۍ پرانیزي.

د دغه ګڼې سپېده چاوده بل دي و - درونده او هیبتناک
خوځون و او اروا پالونکی.

ن سهار د (الله اکبر) غږ او لمونځ ونکی غږ داسې
خوندور لګیده لکه چې د سرې په زړه او روکونو نتوځي ، ویښې
زړونه یې لا بیدار ول - جذبې او ولولې یې نوې هم راپاروې او ژوندی
کولې .

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر
وخت نه بړیښنده او ورګډې وې - د لمر ځرک د دښمن تور زړونه
خیولي وو او د آزادۍ او بریمیال مقاومت د پیل او دوام کرښې
یې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل سهار نه په خوړ نیات توپیر سره پیل
شو - ستړکي یو بل ته د ویلو د پرځلې اننوښي دې ناویلې رازونه
سپړلو ته لیکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو دغرګند ولو دېرې نوې
او مینه ناکې خبرې ګرځیدې .

سینه ن مارم یون ته کاوه څکنو څرو ځپوېې په دې تېرو اوږې صبرې
له یو بل سره تندي جنګول .

د سیند د اړو غاړو ته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال
سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سیخ ولاړ وو .

د بړیښنا د نابرېکي په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د ننه
ورځې د یادوني شنداري ته پرله پسې غوټې وهلې .

د خلکو له خبرو یو دول مینه ناک هیبت او صلابت
ځلیده - لیرې نه د اپرون و آبله ورخ موجې همدغه و کړې لیدل
او تن مو له نظره تیرول د بې زیات تغییر تر بړیښیده .

پرون چې دېوه بزکي پر اوږه بیل او کلنګ و او وچ شوندو
او سپېره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه
یوه نوی بړې د ایماني پرتم او ځواک ښنداره ښیله او له شیرې یې له
یو اوږده غموونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې
ځلیدې .

نه ورونکي شنداره وه - پاروونکي ښنداره او مینه ماتوونکي .
نهرونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل
تابه ویل په کاشانو کې له یوې مخې ساه او روح پو کلې شوی - له هرې
تیږې هر کمر - هرې ځانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوښۍ
ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د څپو آوازه به د زړکو له غاړو

اود کوم مجاهد دخوښې لړ شلیک سره غبرګې شوې نو د غولیې
دخونړۍ کودتا دیوه یونیم کال په نره پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موترو نوکې د سیمې یوې او بلې
برخې ته دورکړو د داو له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرك
او نشاط ډیره درونه امحواج ورپاڅي ځلیدل . له سترګو مینه - له زړونو اُمیدونه
او لړزونه او له متوقوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواك او بیا وړتیا
ویاړېدل او دخپلو سوبو او بریالیتوب په هنداره کې یې دیوه ملي غروره
لاري پرنیښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې دامنیت او کنټرول له پاره
راغونډ وو تا به ویل چاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې په
ږنګون اېښی و او له کارتوسو ډك کتاروسو یې دلس له ورانګوسره
یې ښینا یېږه شغلې شیندلې ، څېرو یې د ایماني پرتم او عظمت غماینده ګی
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوشه یې راتازه کول - د تیر ویاړمن تاریخ
تلپاتنه ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس دتوري او سرلوړۍ دنګ

د ننګ شلې یې ودانول .

د قهرمانانه شملې پورته وې - د ننګ شادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سره سترګو
یې دیوه زور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې هر سړی د محمد جانخان
روح غوزېدلی ، هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخکې د خپلو وینو ډیوې بلوي.
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داډ او باور
یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پرېکړې او څرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې کروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تښتېدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو یې له کاه دانې نه رایستلی - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه دریم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پرېوخت نیولی و - او همدا رنګه نور یې هم
بې یو له پټنو ځایونو را روان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیاري
ولاړ وو او په انقلابي ویښتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واورېدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

اود کوم مجاهد د خونبنیو لږ شلیک سره غبرګې شوې نو د غولې
د خونړی کړو تا دیوه یو نیم کال په نړه پروت ژنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو نو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته د وسلو د داو له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک
او نشاط ډیوه دروند امحراج ځلیده . له سترګو مینه - له نړیونو امیدونه
او لړزونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواك او پیاوړتیا
ویاریدل او د خپلو سوبو او بریاسیو په هنداره کې یې د یوه ملي غروره
لارې پر نښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ شو تا به ویل جامې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
ږنګون ایښی و او له کارتوسو ډك کتارونو یې د ملس له ورانګو سره
پر ښنا یښو شغلې شیندلې ، ځیروبې د ایماني پرتم او عظمت ښکارندګي
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې راتازه کول - د تیرو ویارمن تاریخ
تلپاتنه ویارونه یې راسپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړي د ننګ

د ننګ شلې یې ورانول .

د تهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ شادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو مل ول پراته وو - او له عقابي سره سترګو
یې دیوه ژور او شاهیني لید جولان پر بینیده تابه ویل چې اخرسړی د محمد جانخان
روح غوزیدلی ، همه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې پرمخ کې د خپلو وینو دیوې بلوي .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پښو په هکله دیو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوښې پریکړې او خرګندونې
ورانديې کولې .

دوه ، درې کړونونه په بېلابېلو برخو کې د تښتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - ځینې له کاه دانۍ نه را ایستلي - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړي و ، هغه دریم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پر وخت نیولی و - او همدا رنګه نور یې هم
بو یو له پټنو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیارېتي
ولاړ وو او په انقلابي ویښتیا به سمبال - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځرکمن .

مشرانو دیو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر.
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال.
ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان.
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او . . . . . د غیرو په توګه
پسبه د اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو
قیادت ورته سپارل شو.
که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه
به نه وي.
قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماوو څانګه او د غښې د ښوونځو څانګو هستې کېښودل شوې.
د غلته سرې ته ثابته ده چې د ولس له منځه راولاړېدونکي قوت

کولی شي د دېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې دېرې خولې بهولې وي بوسیالی
وخېژي او ویې ښیي. او داسې کارنې وکاري او په نښه کړي چې د دېرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسیدلای. په رښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو
په نبض پوه .»

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستو او د جهاني سیاست د دپلوماسۍ متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بڼه کې پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو
سیاسیونو او دپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداران په
لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوتر د عصر په سیورۍ کې پلانونه جوړول
او دلته یو بې وزلي - هېر شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د دښمنانو د لا پوځلي اوبري د لارو پلان کاوه.
هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په غمار کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو.
او دلته په ولسي جامو کې د خدای او د رانه پټکي او لوړې شملې
خاوندان.
هلته ټانک ، - برق او اور.
دلته ایمان ، جذبه او احساس.
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې
او څېړنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزاګانې
ورکړل شوې.

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر.
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال.
ډګروال ارکان حرب غلام دستګیر نظامي قوماندان.
حاجي محمد امان - ملك امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حیدر
او . . . . د غیرو په توګه
په دغه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو
قیادت ورسپارل شو.

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه به نه وي.

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د علماوو څانګه او دغسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې.

دغلته سړي ته تابېږي چې د ولس له منځه راولاړ شوی قوت

کولی شي د ډېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېرې خولې بهولې وې بویالې وخېژي او بریمن. او داسې کړنې وکاږي او په نښه کړي چې د ډېرو سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورسېسې رسیدای. په رښتیا هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو په نبض پوه ».

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه مستو او د جهاني سیاست د ډپلوماسۍ متخصصین، د کې جي بي د شیطنت او سیاسي تزویر په بڅه کې پخو شوو کارپوهانو جنرالانو سیاسیونو او ډیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې د حق د سنګرونو د لا پوخوالي او ټېرې د لارې یوون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په خمار کې د منظم عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن ماهران لګیا وو.

او دلته په ولسي جامو کې د څادر او درانه پټکي او لوړې شملې خاوندان.

هلته ټانک ؤ - برق او اور.

دلته ایمان، جذبه او احساس.

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې او ګرویږنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزاګانې وټاکل شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدینو کروپونه دیځې ددفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تورپانو د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کیدل - د کلو ما شومانو به وړیسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین ږیرو به ځای پر ځای د شکران او دعاګانو په نشاورلو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډرنو کلماتو ستایل .

دغو ګروپونو د سیمې د ساتنې په لار کې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په ننګه کولې .

د هیواد هر ګوټ او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - ګرنګونه د د ښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ماتیدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هره خوړه د دښمنو د کرکیو د رغړیدو لیوال - خو مره زړه وړونکی او بیزونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ښندارو د خدای د سرتیرو بندګانو له شیرو ورینتي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک د ولو سره ښکاري - له ستر ګو یې د ایماني پرتم بریښنا وړانګې یي د فکر په ساحه کې یې یرانګې د خدای (ج) په لار کې د قربانۍ تلوسه ولړزوي او په مغزو

کې یې د جهاد کفر ځپونکی او آزادي بښونکی روح راپارولي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي په دغه لار کې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکی دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن پروسپیژو
اوبرجوډو بارکونو او پخو تأسیساتو وروځیږي - د کوليو بارانو او د اورلمبو ژغشي ناوبولي او د خپلې توري د عظمت تږغ او چت کړی او وي یوی - څومره داومنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس دیو داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت په وړاندې وسله راپورته کا ، چې تر شاه دنړیې د یوستر استعماري لوی شیطاني قدرت ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس ما ولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لارخپله کړي - وداګي - غورځونګونه شروکړي - فتح او سوبرې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پراستکبار داستضعاف د برې او پرمستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندی بیلګې وځلوي او په تولنو کې یو تاریخ جوړونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یو معنالري - د حق په لار کې مرګ د ژوند دوهمترتیاتي نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده ده او جهاد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدينو کروپونه ديچې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ايماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پان کې د تکبير د اروا پالونکو نارو په پيلامه وخوځيدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبير په نارو بدرگه کيدل - د کلو ما شومانو به وړيسې د تکبير ناري غبرګې کړې - سپين ږږو بنځو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجيع او حميت په درنو کلماتو ستايل .

دغو کروپونو د سيمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځايونه او ستراتيژيکي برخې لتولې او د سنګر نيولو کوښښ يې په نښه کولې .

د هيواد هره برخه او هره ګټه د افغانانو له پاره طبيعي سنګر دی - کړنګونه د د ښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر يو پوخ سنګر دی او هره تيږه يو نه نړيدونکی مورچل - هره تره د غليم د وينو تږې ده او هره خوړ د دښمنو د کسکريو د رغړيدو ليوال - خو مره زړه وړونکی او بوږنونکی منظر دی چې د ايماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتيرو بندګانو له شيرو وړيښې - له زړونو د ايمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له ستوني د پياوړتوب او ځواک دولت سرهسک کړی - له سترګو يې د ايماني پرتم بريښنا وړقيږي د فکر په ساحه کې يې يواځې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزيږي او په مغزو

کې يې د جهاد کفر ځپونکی او آزادی ښوونکی روح راوپاريږي او په حرکت يې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته يوه معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او خومره هيښونکې دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن پروسپيزو او بر جودو بارکونو او پخو تأسيساتو ورو خيژي - د کوليو باران او د اورلمبو د پنځی ناوبولي او د خپلې تورې د عظمت نوغ اوچت کړي او وي ربوي - خو مره د ادمنه ده هغه صحنه چې يو ولس - يو بيوزلی ولس يو بې اسرې ولس ديو داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پرورانديږ وسله راپورته کا چې تر شاي د نړۍ د ير ستراو ډير لوی شيطاني اواستعماري اقتدرت ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - يون پيل کړي - د خو ځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروکړي - فتح او سوبې يې په برخه شي - حماسې وزيږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د برې او پر مستکبرينو د مستضعفينو د برلاسي ژوندۍ بيلګې وځلوي او سپېڅوله نړۍ کې يو تاريخ جوړونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګڼي - هغه ته ژوند او مرګ يوه معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم تر ټولو لاق نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقيده دی او جهاد .

... اویو ځل بیا ترتوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه !

د هلیکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تیزۍ پر ټاڼه سړک خپلې پولادي ژامې ښخولې. د مخابرې د ماشین مؤظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ بس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړې وو یې لیکې ایستلې وې چې د ډېرو په خیرو کې یې لاړې جوړولې.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې وېرې له بل هر خیال او سوچ نه ښخه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د ګولۍ د لمبو کرښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پټکي، د کارتوس وړک کمربند او د ټوپک خوږې شپیلۍ به هغه خپل ځیګر ته ځېرمه لیدله- او پر ماشه ایښې ګوتې به هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډز د خوب احساس او ډوره، کردونو یې خولې لکه د زهرو تړخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپېرې د ښتې د دوه لارې پرسر چې پخوا به لمه غمو یکړنګ پوښلې وه او د شمال له وږمو سره به ډغمو ښې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه ښه خوا خوځېدې خو ترخلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده.

دلته د تانکونو او توپونو اوږد کتار ښه شو او هلیکوپترو یې د پاسه وزرونه رغول.

اوس نو د مقابلې میدان رانږدې وو- پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترسترګو کېده.

اوس نو ښایېده له چې د تانکونو او الوتکو تر اورلاندې هرڅه نینه شوی وای- هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د تانکونو په پښو کې رغړولي وای.

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحب منصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ- څخونو ته یې د سیمې نقشې رغړېدې- څو ځایونه په ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول- یو ځل بیا هرڅه له سره وکتل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او بیا څل ترتوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تېزۍ پرڅاخه سرک خپلې پولادي ځانې ښخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکزسره د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندې یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کږې وږې لیکې ایستلې وې چې د ورو په ځیرو کې یې لارې جوړولې.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هرخیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډزو او د کولو د لمبو کړښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پټکي، د کارتوسو د ډک کمربند او د ټوپک خونړۍ شپېلۍ په مغزخپل ځیګرته څپرې لیدلې. او پر ماشه ایښې ګوتې یې هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډزو د خوب احساس او ډورو، کردونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپیرې دښتې د دوه لارې پرسر چې څخوا به لمه غمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورموسره به د غمو ځېګ خوځېدې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه بله خوا خوځېدې خوترخلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده.

دلته د ټانکونو او توپونو ابند کتار ښه شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانودې ؤ - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترستړګو سترګو کېده.

اوس نو ښایېده چې د ټانکونو او الوتکو تر اور لاندې هرڅه نېنه شوی وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولي وای.

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - څوځنو ته یې د سیمې نقشې وغوړېدې - څو ځایونه په ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هرڅه له سره وکتل شول.

د هرځین جاج راخیستل شو - د خاوي غرونه بیا پوره ته شول ، د خیرت راپورونه تبادله شول ، د ورانډې تک خبر تېرشو او د تیارۍ او حرکت مېوستي اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپټرو له پاخه سرک نه د خام سرک لوری ونیو - تانکونو هم له خام سرک نه د دوړو بربوکه راپورته او پر ونږې پیل وکړ ، ګرده لارې یوې او بلې خواته وزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوندو برېتونو د توري دوړو پرزې یې پر بل پسې غوړېدې او د خولو لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې لیکې ایستلې داسې لکه چې پر ځېرو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوې وې او یا یې د دوی د رسوایۍ او ماتې لارې په نښه کړې وې

د پولادو او وینو مقابله پیل شوه د ایمان او اوسپنې وغره ونښته .

ګولۍ وچلېدې - تانکونه وغورېدل - الوتکې وغړمبېدې او اورونه ورېدل .

د یوې خوا وسله والو ځې توپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه تانکونه ، بمونه ، الوتکې او . . .

جنګ ونښت او بېړه تود روان ؤ مجاهدینو د کمرو شاته سنګرونه نیولي ؤ ، په ډېر احتیاط ان باوري وزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګېږي - دوهم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوټ لکه چې په ګولیو یې نږه نه کېږي - ځکه له هر یوه سره یواځې دوه سوه ګولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګېده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې نږه به یې ورسره سم وبریښېده .

د کلاشنکوفونو د ضربه وزو په نه شلېدونکي تسلسل کې به د مجاهدینو د برې تنها داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ یې په شا شړلې وي .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بوډا ګانو - ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرو کې تېروله - سهار به چې لا لمر ځېره نه وه وهلې نو دغرو نو خواته به د وړو او تورسرو بیوه نتوره لیکه خوځېده .

تراچې کلي ته راورسېده نو لوړې یې د « بمبې » په کلي کې د حاجي محمد منیر اخند زاده د کلا پر خوا تانکونه راوګرځول - له کلا بېګا تول کسان وتلي وو - خو هغوی یواځې خپل سره نه ایستلي وو کوډونه تول ډک پاته وو - تردې چې په تنارو کې د خوراک دیګونه او کټوي هم سلامتي ایښې وې .

د هرځين جاج راخيستل شو- د ځايو غرونو بيا پوره ته شول ، د خيټ راپورونه تبادله شول ، د وراندې تګ خبرتيرشو او د تيارۍ او حرکت وخت وسيستي اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپټرو له پاخه سرک نه د خام سرک لوري ونيو- ټانکونو هم له خام سرک نه د دوړو بربوکه راپورته او پر ډزو يې پيل وکړ، ګرده لاري يوې او بلې خواته ډزې کولې - د صاحب منصبانو پر ځونډو برېتونو د تورو دوړو پرديې يوپربل پسې غوړيدې او د خولو ليکو پرې له يوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې ليکي ايستلې داسي لکه چې پرخپرو يې د سيمې د نقشې کرښې کښل شوي وي اويا يې د دوی د رسوايي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اوربينو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپنې وغره وښتنه .

ګولۍ وچليدې - ټانکونه وغورځېدل - الوتکي وغورځېدې او اوږونه ولوريدل .

د يوې خوا وسله يوازې ټوپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات ټوپونه ټانکونه، بمونه، الوتکي او...

جنګ ونښت اوبنه توده روان ؤ مجاهدينو د کمرو شاته سنګرونه نيولي ؤ ، په ډېر احتياط او بادرېې ډزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بيځايه ونه لګيږي - دوهم دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوت لکه چې په ګولۍ يې نږه نه لګيږي - ځکه له هر يوه سره يوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او تر غاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګيده د نږه تفس به يې داسې تنګ شو چې نږه به يې ورسره سم وبريښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شليدونکي تسلسل کې به د مجاهدينو د بېرې تنهار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ يې په شا شړلې وي .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سيمې د شاوخوا استوګنو بدا ګانو- ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرونو کې تېروله - سهار به چې لا لمرخپره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بيوه نتوره ليکه خوځېده .

تراچې کلي ته راورسيده نو لومړی يې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمد منير اخند زاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول کسان وتلي وو - خو هغوی يوازې خپل سرونه ايستلي وو کورونه ټول ډک پاته وو - تر دې چې په تناروکې د خوراک د يګونه او کټوی هم سلامتي اينبې وې .

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توخ نه غوږ څوړلی وو. د عسکرو مړي خو زیاتره تړې پاته وو خو د ژوبلو زخمیانو یې نو رهم پر اعصابو تیرې چړې نیستې.

کلي ته په رارسیدو تانکونو مخ د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناڅاپه اندان پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، کرانبه شیزونه یې په خورا وحشت را ایستل او موټرونو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته دینامیټ کېښودل او اور یې ورته کړ - کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم دیر څیزونه واخیستل حتی د بیوزله کورنیو دیوې غوا ژیړ غوړي یې هم ورسره ښښ ښودل.

د خلکو د تیار په ترڅ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډیر وحشت د مغوی د غنج اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - د بېکسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګید.

له کورونو چې تېر سرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کورونه تړې پاته وو، کوم یو یې چې څه وخت میندلی و فقیر قیمتي څیزونه یې بنخ کړي چې ځمځم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخوروونو نهر ولاړ وو د تو پو ښتې او ټانکونو له ډزو ټولیوهم پرې شلولي وو او یو بل ځای ته تبتیدل خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمبارۍ پر وخت هم پر اخور کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چک په هوټل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریخو ته د شهیدانو انجام ننداره وښیي نو هغوی چې په سیمه کې یو ځل بیا تر تو پان وړاندې چو پتیا خوره شوه!

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او ترخ نه غورځول وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته وو خو د ټوپلو زخمیانو یې نور هم پر اعصابو ټپرې چړې نیستې.

کلي ته په رارسېدو ټانکونو مخه د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناڅاپه اندان پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، ګرانبیه شیزونه یې په خوړا وحشت راایستل او مېنتونو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا سترې دروازې ته د ینامیټ کېښودل او اور یې ورته کړ - کلایې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم دېر شیزونه ولوټل حتی د بېوزله کورنیو دیوې غوا ژیړغوږې یې هم ورسره بنښودل.

د خلکو د تیاره په ترخ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - د پرسکسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درك ونه لګېد.

له کورونو چې تورسرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دك دك کوټې ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت مېندلی و قیمتي شیزونه یې بنځ کړي چې ځمکه په ځې ورځو کې تول خراب او له منځه تللي وو.

خاروې په شپو شپو په اخوروونو نهر ولاړ وو د تې پوستی او ټانکونو له دزو. ژویو هم پرې شلولې بو او یو بل ځای ته تښتېدل څو وروسته چې له دزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

دزو او بمبارېو پر وخت هم پر اخور کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چټك په هوتل کې ځای پرځای شوه - مجاهدین په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیارۍ نیولې چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریڅوته د شهیدانو انجام ننداره وښیي نو هغه ورځ چې په سیمه کې یو ځل بیا ترتوپان وراندې چې پټیا خوره شوه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان ادا کړ!

ماز یگرنی لمر له درې ... څخه په تیزۍ سره خپله لمن ټولوله - یل په یل یې د غرونو له لوړو نه لوړو څوکو سره خپلې وروستنۍ وړانګې او الوداع ځلونکي ... غونډیو سره یې خپله سر بخونه رڼا په مخه ښه کوله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښایسته انداز د نکي غاړې ولاړ وو او په ډېر غرور یې د خپل هوا د ویرونو او ویاړونو ننداره ... کوله او چې څومره لمر ډوبېدو ته نژدې کېده او ژېړېده دومره په سیمه کې دیره بریمن خوځښت ازانګې خپرېدې.

د مجاهدینو یوه ډله په نرۍ لیکه د غونډیو له پاسه ځګېدله او کوزېدله. شاوخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنګ د جذبو او ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب څرګندونه

کوله

له ستړګو یې داسې بریښیده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظرکې لري او ځان ترې هیر دی .

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پس شملو پټ پټ شوي وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

دوګړو یو جوړک او بهیر له ګرېو وېږو لارو د یوې نقطې شا و خوا راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له ښکالو سره دلاړې په اوږدو کې د کوډونو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو اسګانه ورسره غبرګېده . د کلیو ځنې ته د ماشومانو ویړې ویړې ډلې د دغه خوځښت ننداري ته ولاړې وې - داسې ځیر یې کتل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکونو بریښنا بیږه تود برېښ تمثیلاوه .

د ماښام د ملاستو وروسته د کوډونو سپین سري لا له خپلو اوږدو دعا ګانو نه وې وړې شوې چې د تپکو د ونو تندرېزو بارونو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ونو تسلسل - زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ستوپانې کیده .

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په وړو تلوسه د غرونو له کنډوونو نه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداري ته سر راپورته کړ مجاهدینو له شلو وړو خوا نه د ملحدینو

مرکزونو چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی ؤ ، تر محاصرې لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرمیو د هلیزونو رنګین ماحول هغه غږونو نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټ نه پورته کیده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستي منصبدارانو له ویرې چې په ډېر لیونتوب به یې پس عسکرو د غوسې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تر قد د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مړ کیبو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله خوا ښخولیدې .

مجاهدینو د ریو خوا نه خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دادمن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه خوره پخیده دوهره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نږدې کېدل - د شپې تیاره چې خوره تینګیده له دښمن لوري او لوړن ورکیده .

د هوټل دننه د خلقیانو او صاحبمنصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د مرګ او نابودۍ ویرې ترې لاس ورک کړي وو - ځینو به یوه طرحه وړاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې بریښېده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیري ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پېښ شملو پټ نیولي وو چې یواځې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوړک او بهیر له ګړنګو او ږوړو لارو د یوې نقطې شا او خوا راغونډ شوېده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښتو له ښکالو سره ډلې ډلې په اوږدو کې د کوڅو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعاګانو انګازه ور سره غبرګېده . د کلیو ځنې ته د ماشومانو وړې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداري ته ولاړې وې - داسې ښکارېده چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه هیبت او وجد څلکونه بریښنا بیزه تور بریښ تمثیلاوه .

د ماښام د لمانځه ورسته د کوڅو سپین سرو لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وو ولاړې شوی چې د توپکو د ډزو تندریزو بارونو د تیارو په زړه کې د نور کربښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر توپاني کېده .

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کندوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداري ته سر راپورته کړ مجاهدینو له څلورو خواو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلې هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو د ځلیدونکو رنګین ماحول هغه ښکلې دلکشي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټه نه پورته کېده .

عسکرو په ډېره ستومانه خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوصې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تو تو د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مردکیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله ځوا ښغلیدې .

مجاهدینو د ریو خواو ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دادمن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه څومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګیده له دښمن لوري او لوړن ورکېده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لار ورک کړې وه - هیڅ نو به یوه طرحه وړاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د ملامتیا توروونه لګول . او په پای کې به یې ټول ذوک او تاو ښیا د خپلو عسکرو په وهلو - کنځلو - تړتړلو او وژلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د ډشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو؛ شپې د یره مهیبه او درنه بنه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تنتن خپلې پلوشې خپرې کړې وې - د اسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر رګونو ډار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته پرکړې کړي خاندي د مجاهدینو خوښنده سیوری چې پل په پلۍ د وراندي تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او بښتل را او ښتل .

سیند نن بیا مرام یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او وروسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې واره په واره کړاریدې - د تیښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان یې نه درلود ، د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بارکړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدوله تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ډېر ځواکمنه لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندي د دغه پاریدلي او ځوریدلي ولس ځکو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ېرته بېرته زیاتې او سختې شوې .

چېرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي .

د پیړۍ ګلي د جومات د اذان له (اللّٰهُ اَکبَرُ) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو او سلګۍ پرې ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ور ننوتل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه ادا کړ .

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پېښنهادول او په یوه او
بل به یې د سلامتۍ تورونه لګول . او په پای کې به یې تول ډوګ او تاو سیا د
خپلو عسکرو په وسلو- کنځلو- ترټلو او ډېرلو سره او یا د شاوخوا په کلو
او کورونو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو؛ شپې د ویرې سهیبه
او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان په تتو خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو سرکوزه دان بې غیرتۍ او شرمېدلې ماته پرکړې خاندې د مجاهدینو خوځنده سیورې چې پل په پل او ورانده تګ مخه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او بېلتل او شتل .

سیند نن بیا سرلړه یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګېده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې او له په ولړ کړاېدې- د تېښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لوري ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمېدو مخه وه - او د تسلیمېدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې شېخوانده لمبې ترې چاپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهېدلي ولس حکومت ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ښار بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرلپسې په نعره نعره بانګونه ویل داسې ښکارېده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د ډزو له تل نه د خوښۍ زیری کوي .

د پېړۍ کلي د جومات دادان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو او سلږي پس شمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورو ور ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې په سنګر میدان اداکي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او تول ولس د ورور ولي په مزي سره راغونډ شوی ؤ

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پر مخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو. یوې خواته به چې سرې کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې تر سترګو شو چې هر څه به ورته بدل او بل ور برېښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژور بدلون نښې ځلېدې. خود همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئن ماحول مسلط ؤ چې وګړو په پوره ډاډ خپلې ژوند چارې تر سره کولې، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پېښ شوي، کراه کراري وه او د خلکو داند ښېنو پر ژبغرانده او راوبه توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ ؤ ولایتونه، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې هم لا یې د غسې یو امناک او ډاډمن چاپېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سړی حیران شي چې په د غسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په تش لاس له یوه

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي ځکه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون
او د یوې خولې بولۍ د ولسونو ترمنځ رابېنې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو
شرایطو کې وکړی د ملي کټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لارکې پخپله
سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د
هغو بېلګه څوړ البر میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د تېڅنګېنت پر
وخت هم نه لیدل شوې او په عادي او آرام چا پېرچل کې د همدغه ټولنې له کوتو
جم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه
نیولي وو او پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت
ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار بېله کوم شوروا
او کرکېچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې راوړسولې
هلته به د نوبت له مخې په دې منظم او اوږدون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې
چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سري فکر کاوه چې دا
کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرارداد و نو هر
څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته شپېږ شپېږ مشر ټاکل شوي و خود یې خواني «ملک» په بڼه نه بلکي یو
ولسي مشر- د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر بل درلود او هغه مشر بیا په شورا
کې برخه درلوده- پدې ډول ځواني د خاني او ملکي وروست او مستبد نظام خپل
ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بشپړه نیمګړتیا او کمزورې نه لرلې او یا به یې
د طراحانو او کرګوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتي نه وي شوې بلکي زما هدف
د عمومیاتو لوری دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي.
راولاړیږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې بریدونه ټاکل شوي وو- له برید سره سم د مجاهدینو بیرغونه
رپېدل او د خپلې ریا په شپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم تسراني غږولې- دلته
د مجاهدینو وروستۍ ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د
دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترټولو مهمو څو
او مرکزونو پورې غزېدلی و ، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په
اړه ترې ګټوره استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه ، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د
استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ و چې ځوا به ځوانو هلکانو
د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خوځنده خوځنده زور بولي دولسونو ترمنځ رابيني وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړې دملي کتو په جهت او د هیواد دیت او آزادۍ د دفاع په لاره کې ځپل سره تنظیم او پر یوه الهي رسی وتړل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړي د هغو بېلګه نو رالبر میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټينګښت پر وخت هم نه لیدل شوې او په عادي او آرام چا پېرچل کې د همدغه ټولنې له کوتو هم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېش یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول دولس پرغاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم دولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل واربېله کوم شوری او کرکیچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جوماتت ته به یې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېرنظم او او ډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا کارونه ځپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې بر ښېښه. ولسي قرارداد ونو هم څه تنظیم او عیار کړي وو.

هرکلي ته سپین‌ږیري مشر تاکل شوی و، خود ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر. دکلو دغو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني دخاني او ملکي روست او مستبد نظام ځپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بڅه نیمګړتیا او کمزوری نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتي نه وي شوې بلکې زما هدف د عمومیا تو لوړی دی چې څه وربه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې بریدونه تاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رپېدل او د خپلې ریا په شپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم تر اړې غږ ولې. د لته د مجاهدینو وروستۍ ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنترول تر څنګ یې د دفاع دلومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترټولو مهمو برخو او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اره ترې کتوره، استفاده کېده.

د برښنا فابریکه چالا نه وه، کابل ته یې برښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ و چې ځوا به ځوانو هلکانو د سا تېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه دسا تېرۍ

د غلا غه هم و نیول شوه او هیڅ داسې پېښه و نه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعوا گانو نه پر ولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه گردې ربړې او اړې شوې ښکاربدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنگ و دربدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لېونتوب او د گوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د پره گرد جنه کړه او هغه شورا یې نظام یې د گوندي مسا بقو او گوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پاینت تر څنگ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دو مره چې په غوجنگو نو کې د سیمې د ښوونځیو دانۍ روغې رمتې پاتې وې او د بر ښنا فابریکه داولس په گټه فعاله و ساتله شوه .

... او سهار لمر لا خیره ته وه وهلې ...

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راو رسېد - خبر له کابله را رسېدلی و داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندی پورې سرک تول تانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه ز ما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه ، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالۍ کې یې هیڅ شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو دول بې مروتي گڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لارکې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه و خوري داورته ډېره سخته ښکاربده له دښمن سره له جگړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم گرانه ، دا د ولس اعتقاد و او ولسي انگېرنه .

لمر لا نه و ختلی ، خلک له جوماتونو نوی راگرځېدلي وو بزگرانو چې پرون دقوې د رانگ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په ار دوه زړی وو . په تېره په کورونو کې د میندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینگیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خود

دغلانخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې ښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او دقدرت دلیو نتوب او دګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره ګردجنه کړه او هغه شورا یې نظام یې دګوندي مسابقو او ګوندیو داختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پاینت ترڅنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه د اولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

... او سهار لمر لا ځیره نه وه وهلې ...

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی و داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندي پورې سړک تول تانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه، دا دولس اعتقاد و او ولسي انګېرنه .

لمر لا نه و ختلی، خلک له جوماتونو نوې راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې درانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړې وو . په تېره په کورونو کې د مېنو خویندو او مېرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خود

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی هم داڅرګنده کړه چې د سترګو سره د مینې او د ولسي ژوند د قوي له آوازې او راتلونکو کارونو هغوی کار پرې دي.
زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او
ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم له دغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه
آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.
هغوی مجبورو، د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول،
خو دومره هر یوه وویل: چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واره
پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله
چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د
شورا رئیس پخپل ګمانګرۍ درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر
شا ناست و. له سترګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ
او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق
وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.
دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف
یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تېلفون
غوږی یې قومندانانو ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصري
جملې وویلې او د حرکت بولۍ یې ورکړه.
د لږې شیبې له پاره یو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس د نوې
او ترخې موسکا یوې لنډې شیبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د باندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو
کېده. د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یوې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د
سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو او ویرولو یو مرکز و، داڅه وخت بله بڼه
غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې
خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.
نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا
واکمنۍ په وخت کې.
مؤظفین او محافظین ګرندي او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او
په بېړې سره به یوه لورې ته روانېدل.
د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د
تیارسۍ غږ خپور او دغزا ډول و ډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو
منظمو ګروپونو حرکت وکړ.
له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین را ورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې
حرکت راکړی وي او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې
د لارې د دوړو او ګرد و نو پیکه ښه ناسته وه - دوی به ستړي وو خو د ستومانۍ
نښې نه یکې لیدل کېدې - دوی یو ناڅاپه ډول له جنګ ته روان وو خو د په شاټک او مانۍ
فکر نه و. ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټیا نکونو، توپونو او الوتکو
مقابلې ته ورننوتې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه یکې ترسترګو کېدل.
له هغې خوا ترغا سنونو پورې ډک وسله وال د ښمن د زغرولو ټانکونو په بهیرکې روان و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی همداڅرنګه داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټ سره هغوی کار پرېږدي
زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او
ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه
آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.
هغوی مجبور دي. دخپل کار سامان او وسایل بې برابر او روان شول،
خو دومره هر یوه وویل: چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واړه
پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله
چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د
شورا رئیس پخپل ګمانګری درانده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر
شا ناست و. له سترګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ
او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق
وو او هغه دمقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګی پورې د جنګېدو هوډ.
دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تیلفون انډول وګرځاوه او د معمول خلاف
یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته دتیارسۍ او حرکت امر ورکړ. دتیلفون
غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکری انضباط او نظم څو مختصري
جملې ووېلې او دحرکت بولله یې ورکړه.
د لږې شیبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنري
او تریخې موسکا یوې لنډې شیبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د بانډې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو
کېده دشورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یو جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د
سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو وېرولو او نکو مرکز و، داځه وخت بله بڼه
غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې
خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.
نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا
واکمنۍ په وخت کې.
مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدی څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او
په بېړې سره به یو لوری ته روانېدل.
دقوماندې په رسېدو دحملې دمخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د
تیارسی غږ خپور او دغزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو
منظمو ګروپونو حرکت وکړ.
له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې
حرکت راکړی وی او څومره لاربه یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې
د لارې د دوړو او ګرد ونو پیکه ښېښناسته وه - دوی به ستړې وو خو د ستومانې
نښې نه یکې لیدل کېدې - دوی یو ناڅاپه ډول له جنګ ته روان وو خو د په شانګ او ماټې
فکر نه و. وروسره دوی له یو توپک او ۲۰۰ ګولیو سره د تیا نکونو، توپونو او الوتکو
مقابلې ته ورننوتې کېدل خو د ویرې او اندېښنې آثار نه یکې ترسترګو کېدل.
له هغې خوا ترغاښونو پورې ډک وسله وال دښمن د زغرو الوتکو نو په بهیر کې روان و.

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښتنې ا یبلې په نس وړی مجاهد په خپلو پښتو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پا خه قدمونه او چټول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لبنکرو مقابله پیل شوه ګولۍ وچلیدې ټانکونو ځمکه ولړزوله او الوتکو داوږ ګولۍ واورولې.

سهار لمر لا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پرڅوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نورکرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریښې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کرس د دښمن د نړېدلې او وارخطا موقف څرګندوې وکړه - لدغو لړزوونکو ډزو او کړسهار سره ما شومان د خپلو خوړ په بسترو کې راکښېناستل - د پوښتنو په ډک انداز یې یو بل ته وکتل - زړ و پوهېدل - په پټه خوله یې یو بل ته څو ځو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هر څه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل - د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پرکورونو ورخېژي داوبوس په ډزو به یې کورنړېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که توه وړاندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ ، مجاهدینو په درېو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو - لدې خوابه د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ما شینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد - سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه څه کوې کاڼې به هم اوړه شوي وی. او ځمکه به پر بل مخ اوښتي وي، خو چې کتل به دې بیا به له همهغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډزشو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولۍ به وړختې د د ښمن پر بدن مښتې وه.

بنځو خپلې کاڼې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې - چې یو ځای کې به یې ښخښې کړې نو زړه به بیا څه وړته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نور څه کوې چې دکورونو د زېړو غوړو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پا ته شوه خو ځکړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې پراوار ډاک کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د د ښمن له و یشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه د که ښېښته خوند راکوي او همیشه به یې د دښمن د لیونی ښېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او بړی به یې پورته و غورځولې او په خنداکې په ورک غږ به یې ویل : ماته یې د ګولیو په باران کې د دوی دا بې ایمانه تړیکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه اولدې خوا پښنې ایښلې په نس ورېی مجاهد په خپلو پښنو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا اوغرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ کولی وچلېدې ټانکونو ځمکه ولړزوله او الوتکو داورګولی واورولې.

سهار لمرلا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پرڅوکو دلمر طلایي وړانګولا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پرامتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریښې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کرس د دښمن د نرېدلی او وارخطا موقف څرګندونې وکړه ـ لدغو لړزونکو ډزو اوکړسهار سره ماشومان د خپل خوبستروکې راکښېناستل ـ د پوښتنو په ډک انداز یې یو بل ته وکتل ـ زړو یو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یو بل ته څرڅو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هرڅه سره وویل او د یو بل په زړه ویوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پزکورونو ورخېژي د او بوس په ډزو به یې کورنړېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي....

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که تړه وړاندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولی وو ـ لدې خوا به د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد ـ سړی به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرموړچل شوی هغه خوڅه کوې کانې به هم اوړه شوي وي. او ځمکه به پربل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له همهغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولی به وختی د د دښمن پر بدن مښتې وه.

بنځو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو دوخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولی ـ چې یو ځای کې به یې خښې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نورخو څه کوې چې دکورونو دزېړو غوړو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تک څخه یا ته شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوارډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه د که تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی تېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولې او په خندا کې په ورک غږ به یې ویل: ما ته یې د ګولیو په باران کې دوی د ابې ایمانه ترېکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل: زه یې له تندې پرته بل ځای نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نبنه کوم خودا بې غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېڼ لاس سنګاره شو د ځنګ مجاهد ته یې وویل که مې سترګو کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته ګوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او......یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرماشه ګوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خانې پرمو ټرو مبنت چې د ټانکونو له منځه یو درز اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغړانده اوچاود نه راسې شخته وه چې نژدې ټانکونه اولاری یې هم غلبته پڅپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

اوچې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو

هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځاورو خاورو او هوا نه څه کوی چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هر کمو هرې ډېرې، هرې اوفې او هر بوټی پرې باړونه چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوام و ته د هغوی سپین ږیري او مشهور خېرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه وو چې په کابل کې یې د ورځکو مشهور خېرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریتو نومونه نیول شوي وو چې د ورځکو چک ته منسوب او لاد ځرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د ماموریتو د دوډۍ خوړلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علی شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه امین د مارغوندې شایسته ؤ د

په نبنه کوم خدای غیرته چېرته په تندي لګېږي او هر یو په شا لګېږي هر مردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېږ لاس سنګاره شو د ځنګ بجاهد ته یې وویل که یې سترګې کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته ګوره ورته؛ د ټوپک له ډز سره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز تر مخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او...... یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هېڅکله پرماشه ګوته نه راکښله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خانې پرموټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو دړز او لمبې پورته شوې.

داو لمبې دومره ژبغړانده او چاودنه (لاسي) شخته وه چې نژدې ټانکونه او لاری یې همغلته پنچلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله اونه کړه.

او چې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو مغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځاورو خاوو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هر کمو هرې ډېرې، هرې او فې او هر بوټې پرې بارونه چلول.

... او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت د بېرته ارشو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او نسواتو له لارې ځینې اقوام و ته د هغوی سپین ږیري او مشهور خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترڅیري لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه وخت چې په کابل کې یې د ورکو مشهورو خبرو او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو پټولو مامورینو نومونه نیول شوي وو چې د ورکو چک ته منسوب او لادرکې پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د مامورینو د دوړه خوړلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت و چې اسلم وطنجار مازې تش په نوم وزیر و، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې و.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه (امین) د مارغوندې ښایسته و د

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګۍ سالون تر پـه ډیرکـړ اوفـر کې رانـوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیـولو سـره یې ددغـو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه د یوه پښتون په توګه له وردګـو سـره ډیـره زیا ته مینه لرم داپې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډیرشریف خلک دی په تېره بیا پر ده ډیر ګران دی.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګـو ښځو او ماشومانو ته د جګړې له امله په غـرونو کې داستوګنې ځنه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سـوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل او امکانات په لاس کې لري چې د وردګـو ټوله سیمه ورباندې په بل ځ واړوي خو زما دا حالت پدغه مهربنۍ او غیرتي قام نه لورېږي نو داسې یو کار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان دا هم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې د سختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډیر راباندې ګران دی د هغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ ځاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هرڅه چې د زړه کوي بیا هم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

د پیمان په خبرو کې د چک ماموریـنوته تر پلاله لاندې یو اخطار اوګواښ هم وړاندې شـو او هغه دا چې د اماموریـن دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې د خپل قـوم څنګ ونیسي.

په سـالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو ډاردرو -

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیا تره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سری فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي او هسې یې سترګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډیر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه او د نورو په نمایندګۍ یې ښوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکې حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دخوښتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګـو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې ډول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یو د بابالالا شا محمود اوالله دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شـول دوی د یولړ مسکو تیتو - وروسته د یوه لست له مخې د هغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړ او یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښکر دوه هلیکوپتر الوتکې په ډیرلوړوالی سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو د پاسه ناست وو پر الوتکو یې ښې ډیرې ګولۍ وچلولې هغه ګولۍ الوتکو ته رسېدې چیرې شوې او کېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خو دوی پرې خپل ژړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نو ټول پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالوبه د هغوی دلږې شیبې د ساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته را ورسېدلې چا به له قهر او خښم څخه ټوټې کړې - چا به بابیزه ایستلواچولې او یو نیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سند ګاڼه او یو بل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکسرو اوفرکې رانوټ، دحق په
جانب اوغمناکه پوز په نيولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې
خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته
مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي
په تېره بیا پر ده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یاد کړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو
ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې
څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوي وړ دی خو په ضمن
کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات
په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه وربانديې په بل ځ واړوي خوزما
دا حالت پدغه مېړني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یو کار باید وشي چې د دواړو
خواو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د
وردګو په مقابل کې د سختو جګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د
یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر را باندې ګران دي دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ
ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هرڅه چې د زړه کوي باید م ستاسو
قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبرو کې د څو ماموریتونه تر پلاله لاندې یوا خطار اوګواښ هم
وړاندې شو او هغه دا چې داماموریني دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل
قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه د ناستو کسانو له څېرو د ژړو —

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او
سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سړي فکر کاوه په ناستو
کسانو کې دمه نه چلېږي او هسې یې سترګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا مات کړه
او دنورو په نمایندګۍ یې څو خبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکې حالت
اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دځوېنو وردګو خلقیانو دې تجویز
ته چې په وردګو دې سخت عملیات سره ورسېږي داشاره وکړه چې
کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې
لارې څخه یې کامیابي نه ده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود بابالالا
شا محمود او رحمه الله بوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یو لړ مسکو ټيټو -
وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو
ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړ او یا یې
نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپټر الوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته ننوتې
مجاهدین چې د خپلو مورچو د پاسه ناست وو پرالوتکو یې بې د ډېرې کولې وچلولې
هغه کولې الوتکوته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم
نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.
الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته رارسېدې نودټولو
پام هغه خواته وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالوبه د هغوی دلږې شیبې
د ساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهراوخښم څخه ټوټه
کړې- چا به بې زه ا یسته واچولې او یونیم به فکروړته یووړ خو عمومي فضا داسې
وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سند ګاڼه اوبېبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرګنده وله چې رژیم ورته د ننواتې لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي وو:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپیڅلو اوسېدونکو ته:

څرګنده چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکو د انقلاب سره تضاد نلري. نوهغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپږه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انورخان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرګل)، ۳- عبدالغني خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خړ، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیرآقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخوانی والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انورخان اکبري او حُیني نور.

دافغانستان دموکراتیک جمهوري دولت لخوا.»

لدې ځکې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیررسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خړ.

۲- ډګروال عبدالحق د شمنې په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

۴- حاجي موسی وردک د شېخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شیرآقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظرې لرلې ځوان پاڅکي ورسره مخالف و چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه د پخلاینې ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکز پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه د پخلاینې ندی خو د جرګې رد ول هم سم ندی جرګه منو او سبا یې پخپله ګټه یې راوغرځوو. دغه اختلاف د مجاهدینو تر منځ د څو ورځنی مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

(۱) وګ - پرچک او د ایرباد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پروړاندې سلامي شول.
پر کاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«دورد کوکرانو او سپیڅلو اوسېدونکو ته!
ځرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د ورد کو ټول اوسېدونکي دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردکو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندینو اشخاصو څخه عبارت ده تاسي ته د مفاهمې او عفوې دعملي کولو دپاره درځي.
جرګې ته د دولت لخوا د عفوې دعملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:
١- محترم محمد انور خان واحدي، ٢- غلام درویش خان (ابرګل)، ٣- عبدالغني خان ٤- بسم الله علاقدار، ٥- خدایداد خان خړ، ٦- میرافغان، ٧- عبدالحنان خان مینه پال، ٨- ډګروال سید جان خان، ٩- شیراحمد خان، ١٠- وکیل امین الله خان ١١- مامور جلال الدین خان، ١٢- مدیر محمد آصف خان، ١٣- عید محمد خان، ١٤- ملک شیر آقا خان، ١٥- ملک عبدالرؤف خان، ١٦- پخواني والي اسمعیل خان، ١٧- قوماندان عبدالرؤف خان، ١٨- عبدالجلیل وجدي، ١٩- عبدالقدیر خان، ٢٠- مدیر محمد یعقوب خان، ٢١- رئیس محمد انورخان اکبري او نور نور.
دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا»
لدې څخه هم وردګو ته دوې جرګې د تو پونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو دغو د فعالیت سطحه او ساحه د پر محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې په هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:
١- حاجي خدایداد خان خړ.
٢- ډګروال عبدالحق دشنې په زوی مشهور.
٣- حاجي سید رسول دتنګي درې اوسېدونکی.
٤- حاجي موسی وردګ دشېخ آباد.
٥- غند مشر کریم خان د سید آباد داولسوالۍ اوسېدونکی.
٦- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.
٧- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
٨- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.
٩- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.
١٠- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (١)
سیمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاتکي ورسره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد و نه دچلاینې ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې ېې کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوي وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد و نه دچلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او بیا یې خپله کټه یې راوغوښتو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ دخو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته دتلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیو بل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(١) وګ - پرچک او دایمرداد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ١٠٨-١٠٩ مخونه.

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو دمشرانو ترمنځ بلکې د کړیو مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمیدلي مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه و منل شوه او د جرګې غړو ته د رانتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علی خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو دوی او وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د دښمن د ناکړدو څه ور انتقام او غچ اخلي، دغه وار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غوری او مشرتوب سره د ډېر وروکي ښکارېدل، د مجاهدینو دایماني پرتم، روحي وادو اوږې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره د اچې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو پولس مانورې ترسره کړې دوی دلاړې په اوږو دوکې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو د واړو غاړو ته ټوپک پرلاس او په کارتوسو پټ ولاړ وچې د لس وراټکو به د کارتوسو سره د ټکر پرخت یوبول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې ښکارېده لکه او بوس توپ، چې هرچا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه داخوړه دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره سنوده چې ځینو ځینو به یې له کواښه د ګډ عمل هم ترسره کې.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیر خان د جرګې له غړو څخه خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وي په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړښا جوړه له احوال وروسته خپلې پوښتنې پیل کړې، دول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شوي کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نښته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي مورنه پوهېږو چې هغوی ولې ندی راغلي بندیانو شو خو به نه وي؟ دغه پوښتنې هغوی نو هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي نو بل ته په بېړه او وارخطايي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته دعدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خود ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ و نه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولي حالت په احساس نو څه ونه ویل هدا رنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و د ډېر و د تعجب په سترګه کتل. خانګل د ناوېو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونوکې به د ده آس پرکرایه نیول کېده او هر پېښه کې توګه داسې غلبونو خانګل ځپله موضوع روښانه کړه وویې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سرک په غاړه روان و چې د جرګې موټره ودرېده او دې یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نو په هیڅ هم ندې خبر بله پوښتنه داوه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان - دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مخ زوېوبل درون دګونګړ وچې سره وړې لرنول او بیا یو بل ته په کتوشول - د جرګې غړي په خپلو مخو کې هم یو پر بل نه وو داوه او د اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یواځې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړیو
مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د
رالتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي
او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیاهم د جرګې له غړو دپاره او
وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې اوس هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې
قوم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د زړه نیم دنا کړدو څه ورانتقام او
غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، مخورې او مشرتوب سره
د ډېر وروکي ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پړتم، روحي ډاډ او لېږ سیاله مقاومت
له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو
په رالتلو مجاهدینو یولس مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو دواړو غاړو ته ټوپک پړلاس
او په کارتوسو پټ ولاړ وچې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پرځت
یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د
بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې
ښکارېده لکه اوبوس توپ، چې هرچا یې په لیدو داخیال کاوه چې یوه داخوږ
درونه توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږنیو د جرګې د
غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره سنوده له چې ځینو
ځینو به یو له کواښه دکړ عمل هم ترسره کې.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیرخان د جرګې له غړو سره
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی
وی په مینه، سره سینه او په له موسکا دکه خوله یې د جوړښا جوړه له
احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:
د الوتکو نه په اچول شوېو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې نه دي راغلي بدیا شو خوبه نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی ته هم تلولی کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېره او وارخطایي وکتل او ویې ویل:
واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف
په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشرهم د دوی
د تلولي حالت په احساس نو څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت
ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و، ډېر و د تعجب په سترګه
کتل خانګل د ناوید و ولو راو پرلوله پاره آس ساتلی و او په ود و نوکې به د ده
آس پر کرایه نیول کېده او هم په هیڅ توګه د داسې جلسونو نه خانګل ځپله موضوع روښانه کړه ویې ویل:
چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان وو چې د جرګې موټرونه
ودرېدل او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نو په هیڅ هم ندی خبر.
بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان. دغه پوښتنه بیاهم د هغوی په مخ ږیو بل د روند ګوتو وچې
سره ویې لږ هول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو مخونو کې
هم یو په بل نه وو باوه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نود دغه پوښتنې په ځواب د هر سړه وخوځېدل او خوځېدل د هري خبري یې وڅوولی خو بیا غلي وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه پخپل وار خبري وکړې وې ویل چې بیا به خلقیانو د نژادي توپیر پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې موږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګلیا دي وایي چې انقلاب پرمخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې موږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په موږ وویني او بیا هم دوی ګلیا دي او د مرتجعینو تاپې په موږ لګوي اوس نو تاسي ووایاست چې موږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې موږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي موږ څه ګناه کړې وه چې زموږ په سیمه سور اور بل کړې شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګند یې کړه تاسي زموږ مشران یاست تاسي پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د خوموږ بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زموږ کورونو چور شول - بیا ځې زموږ ماشومان نه بلکې زموږ ځاروي هم د الوتکو په لیدو سره احساسوي چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکې ده. خو موږ به دغه دول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په موږ بمونه اوروي او د توپ ټانګ او طیارې له لارې موږ ته خپل زهورښیي د اسلامي جذبې او قومي زوړله مخې سرټیټوب او انسانیت ووینئ.

موږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې موږ داسي فیصله کړې وي بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زموږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم موږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتي بار په اوږو نشو کړ ځوله که چېرې د سولې جرګه زموږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نبیي موږ به پوره حوصله د هغو خبرو اترو اورېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې له لرې څه ناسته وه وې ویل موږ پخپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسي ته یې زیات تاوان دراړولی دی خو تاسي هم صرفه نده کړې سړکونه مو خراب کړیدي او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل موږ منکر نه یو د جګړې هوټل خو ولسوال خپله عسکري چوني ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او بیا ځي یو ښوونځي چې څو ځله حکومت زموږ پرضد د یوې اډې په توګه ترې کار اخیست له منځه وړل شوی - بله دا چې دا ټول موږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې مو جوړ کړي او بیا به یې هم موږ جوړوو، نو موږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسي یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. دا وبوبند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی موږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو تاسې موږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کومې چې زموږ له صلاحیته پورې دي هم دلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتنې په ځواب د پر سره وخوځېدل راو خوځېدل د پرې خبرې یې وڅوولې خو ښاغلي وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هریوه ځپلو وار خبرې وکړې او یې ویل چې ځوا به خلقیانو د نژادي توپیر پرضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتنانه د هزاره کانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګلیا دي وایي چې انقلاب پرمخ تلونکی هدف نه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په مونږ ووینې او بیا هم دوی ګلیا دي او د مرتجعینو تاپې په مونږ لګوي اوس نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سورا ور بل کړې شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران یاست تاسې ځپله په ټول قوم کې وګرځئ او ځپلو سترګو ووینئ چې د څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورنۍ چور شول. بیا ځي زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ ځاروي هم د الوتکو په لیدو سره احساسوي چې د محشر ورځ وربانده را تلونکې ده. خو مونږ به دغه ډول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ ټانک او طیارې له لارې مونږ ته ځپل زور ښیي د اسلامي جذبې او قومي زور له مخې سرېټوب او انسانیت ووښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې پورته هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وي بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارځښت ولري؟ سره لدې هم مونږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتي بار په اوږو و نه شو کړ ځولی که چېرې د سولې جرګه زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي را ودې نبیې مونږ به پوره حوصله د هغو خبرو اترو اورېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې لرې څه ناسته وه وې ویل مونږ ځپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان دا را ړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سړکونه مو خراب کړیدي او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د جګړې هو ټول خو ولسوال خپله عسکري چوپونې ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې ویران شوا و بیا ځې یو ښوونځي چې څو ځله حکومت زمونږ پرضد د یوې اډې په توګه ترې کار اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې مو جوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نو مونږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. داو بوبند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه ځپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه توی کړو تاسې مونږ ته ځپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړئ کومې چې زمونږ له صلاحیته پورته دي هدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږېږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

غونډې حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په بله - کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط داوړاندې شو چې زموږ بندیان راخوشي کړي که چېرې یې زموږ بندیان راخوشي کړل بیا به نورو خبرو ته هم سر کېښنو.

شورادا هم هیله لرله چې بېرته جرګه به کابل ته نه ځي ځینې به یې له قوم سره پاته کېږي خو جرګې غړی و یې پدل چې کنې مجاهدین یې د برمته کولو خیال لري د همدې وېرې له امله بېرته لوغړو ته د تلو اجازه ورکړې شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دی او یوه ته هم کوم زیان نه دی رسېدلی. ده په تلوسه لرله چې د جرګې له جریان څخه خبر شي همداوُ چې اسماعیل خان مایار د جرګې په نمایندګۍ د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پیمان یې مهم ټکی یادداشت کړل اسمعیل خان دېر دلایل لرل چې قوم ملامته نه دی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو مامورینو د خلقي ګوند غړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو ځامخ کړیدی.

علي شاه پیمان وویل: ما غوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري خو داسې ښکاري چې امین صاحب له ورډګو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره پښتو یې وویل:

... فرق نه کوي امین خپه کېږي کې نه کې، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحېږي کې حکومت مهربانی

وکړي...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له ورډګو نه خپه ندی ورډګ ډېر وړاندې ګران دی ناز ورباندې لري.

بیا یې وویل ربښتیا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ولسوال ورو نه راغلل او راته یې وویل: چې زموږ ورور ورډګو شهید کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شویدی. پیمان وویل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د ورډګو پر پښتو او غیرت باندې ملنډې وهلې دی زه هم پښتون یم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټرو کې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د ورډګو په شان اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتیا کله د نرمی او د پستې غاړې او کله بیا ګواښونکې او شخصي خبرې کولې پدې کې د ټیلفون زنګ راغی د هغه له خرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری یې د مرکزي قواوو قوماندانی ده چې قوماندان یې د ورډګو د ټنګې او سېدونکې محمد دوست دی.

پیمان په ټیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وویل نه نه، ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې امید نور هم زیات شوی تاسې عملیات مه کوئ د ورډګو مسئله ماته پرېږدئ زه د ورډګو ضامن یم ورډګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا ټیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.

پیمان بیا وروځ اواوړې یو ځای وغورځولې غاړه یې تازه کړه چېه سترګه یې لږ چوغه کړه دخولې بنې وښکی یې بوې خواته کوږ کړ ویې ویل د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د ورډګو د هیوادپالنې پر روحیه لرم که چېرې

غوندي حق د جرگې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په بله -
کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا و چې ندې
شو چې زموږ بندیان راخوشې کړی که چېرې یې زموږ بندیان راخوشې
کړل بیا به نورو خبرو ته هم سر کېږدو.

شورا داهم هیله لرله چې نوله جرگه به کابل ته نه ځي ځېنې به یې
له قوم سره پاته کېږي خو د جرگې غړي و یې بدل چې کنې مجاهدین یې د
برمته کولو خیال لري د هغه دې ویرې له امله نو ټول غړو ته د تلو اجازه ورکړ
شوه.

جرگه کابل ته ورسیده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قومندان
علي شاه پیمان چې جرگه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه دغوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرگې غړي روغ جوړ ده ده مخې ته
ناست دی او دوه ته هم کوم زیان نه دی رسېدلی. ده یو تلوسه لرله چې د
جرگې له جریان څخه خبر شي هم دا وُ چې اسماعیل خان ما یار د جرگې په
نماینده گی د جرگې د فعالیت جریان په مفصله توگه ورانه کړ چې علي شاه
پیمان یې مهم ټکی یادداشت کول. اسمعیل خان دېر دلایل لرل چې
قوم ملامته نه دی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو
مامورینو د خلقي کوندغړو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړو مخامخ کړیدی.

علي شاه پیمان وویل: ماغو ښتل جرگه له امین صاحب سره وگوري
خو داسې بنکاري چې امین صاحب له وړدکو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره
پښتو یې وویل:

... فرق نه کوي امین خپه کېږي کې نه کې، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم یې کې حکومت مهربانی

وکړي...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وردکو نه خپه
ندی وردک ډېر ورباندې گران دی ناز ور باندې لري.

بیا یې وویل ربښتیا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ټول شوی
ولسوال ورو نه راغلل او راته یې وویل: چې زموږ ورور وردکو شهید
کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شویدی. پیمان وویل
ما څکه خپل ولسوال مردار شوی وگڼه چې هغه د وردکو پر پښتو او غیرت
باندې ملنډې وهلی دی زه هم پښتون یم که چېرې زما په ولس کې داکار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرونکې د جگړې له پاره استول شوی وای
ما به هم د وردکو په شان اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتیا کله د نرمي او د پستي غاړې
او کله بیا گواښونکی او شخصي خبرې کولې پدې کې د تیلفون زنگ راغی د هغه
له خبرو داسې څرگنده شوه چې مقابل لوری یې د مرکزي قواوو قوماندانی ده
چې قوماندان یې د وردکو د تنگي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پیمان په تیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوری ته وویل نه نه،
کوره د سولې جرگه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې امید نو رهم زیات شوی تاسې عملیات مه کوئ د وردکو مسئله
ماته پرېږدئ زه د وردکو ضامن یم وردک ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا تیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.

پیمان بیا وروځی اوا وریې یوځای وغوړځولی غاړه یې تازه کړ چېه
سترگه یې لرې چوغه کړه دخولې نبی وښکی یې یوې خواته کوږ کړ ویې ویل
د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د وردکو د هیواد پالنې پر روحیه لرم که چېرې

زما په اختیار کې وای ما به ورډکو ته ویلی وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړی خوزما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه وردکو ته دهغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.

خوله وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سړکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به تر هغې دوردګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

پدې ډول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانۍ خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړي شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له تول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً دلستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي جان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوائرو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په رسېدو مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ورواستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته ویښوده چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامور- منصبدار ښوونکي - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردګو خلکو په دې پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه لري او نه وتلې خبره ده - که چېرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پېشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی - د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره ښکاره دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تنګ او ټنګ وکړي موږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بیرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بورېو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي وکسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار دغونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. داونځې د موسی خېلو او سپېد ونکي دا کسا غړی عمر وردګ چې د پرشیک زلمي وُ او د نوې مودې مثلث پټلون یې اغوستی وُ او بېټلې طلایې ویښتانو یې دیوې پېغلې له -

زما په اختیار کې وای ما به ورڅکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خو زما له واکه وتلې خبرې ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه ورڅکو ته دهغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشي کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.

خو له ورڅکو نه زما غوښتنه دا ده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هر څوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - تر څو چې پر حکومت د ورڅکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به تر هغې د ورڅکو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

پدې ډول جرګه بیا ورڅکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې زمونږ بندیان خوشي کړي شي بیا به مونږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له ورڅکو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له تول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو ورڅکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنې وچې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په رسید و مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ور واستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د ورڅکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کارمونږ ته وښوده چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د ورڅکو زیاتره خلک د مامور، منصبدار ښوونکی، کارګر، سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د ورڅکو خلکو په بیو پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو ورڅکو د بندیانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه وتلی خبره ده - که چېرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دي سخت کارندي - د ورڅکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره ښکاره دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړې، مونږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بېرو له خوا

۱٤ / ٦ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

ما یار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. داوخې دموسي خېلو اوسېدونکی دا کسا غړی عمر ورڅک چې د پر شیک زلمۍ او د نوی موډ شلث پتلون یې اغوستی او بیتلي طلایي وښتانو یې د یوې پېغلې له -

وپښتانو سره سيالي کوله او پدې سيالي کې يوخه وړاندې هم ؤ. د روشنفکرانو (۱) په نمايندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې يې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورځ يې سخت محکوم کړل. ده له خپلو سترګو نه د سردارمو وپښتانو دليرې کولوله يوه جانانه حرکت سره دوړخو او سترګو په بلوبلو اشارو ويل: ورځ کوله بشريت سره خيانت کېږي. د هر ستر جنايتکاران دي چې دافغانستان پوزه يې پرې کړې ده. خارجي اتباع يې وژلي. جنايت ورځ کوکړې خوتورا وتومت يې په خلقي دولت ورتپل شويدي.

ده بيا د ناز، کرشمو او جديت په کړه انداز کې زياته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بنديان به خوشي کېږي. جنايتکاران څوک نه خوشي کوي وردګو داسې جنايتونه کړيدي چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري دوردګو ټوله سيمه به په بل مخ واړوي. همدغه خونړولي دي چې پر حکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا حوصله دېر دوام نشي کولای.

مايار د عمرخبرې ترهغه ځايه چې وردګ يې جنايتکاران بلل رد کړې او بوځل بيا يې د قوم دلايل بيان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شويدی او هغه مجبور شوي چې وسلې ته لاس کړي.

بيا يې شاه محمود او نعيم ته چې له پيمان سره ليدنه اوکتنه د دوی په وسيله برابريده مخ وراړاوه ويې ويل: د عمرجان په خبرو کې ځينې داسې ټکي راپيدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هيله ده پيمان صاحب نور مونږ معاف کړي. شاه محمود او نعيم د عمر خبرې رد کړې او د پيمان په اړه يې وويل چې وردګو ته د ده نيت سنه دی هغه غواړي چې داسې يوه روغه وشي چې د دواړو خواو حيثيت پکې خوندي شي.

خو عمر بيا له سترګو نه د سردو پښتانو دليرې کولو په يوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ويې ويل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې يو ورور يې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور يې د اشرارو (مجاهدينو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وويل: حاجي خدايداد خان دلته دی او ورور يې مدير غمي په جغتو کې د اشرارو (مجاهدينو) مشرتوب کوي.

هدار ګه زمونږ د اونغي يو دکروال دلته ناست دی چې سيد حکيم نوميږي زه يې سنه پېژنم لاس يې داشارې په توګه هغه ته ونيو او پدې جرګه کې غړيتوب لري مګر ورور يې په اونغي کې زمونږ پر ضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بيا له پيمان سره وليدل خو پيمان داځل هغه پخواني پيمان نه ؤ، په غوسه ناک ډ ډ غږ يې جرګې ته وويل: تاسې له جرګې نه بهخي د چين او شوروي ترمنځ دکشالو غونډې يوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا يې غوړ بچوئ او ددې له پاره چې دوردګو په باب خپل سنه نيت ثابت کاندي او وښيي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل ياور يې راوغوښت او هغه ته يې سوګند وکړ چې څوشېبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تيلفون کې څه وويل: ياور په خدای سوګند ياد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وويل: چې چون نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عمليا تو پلان تر لاس لاندې لرو.

پيمان د دغه شهادت له اوريدو وروسته وويل: چې د سولې په

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالۍ کې یو څه وړاندې هم و د روښنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولي یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورډګ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه دسردنمو وپښتانو دلیرۍ کولوله یوه جانانه حرکت سره دوږځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: وردګو له بشریت سره خیانت کړېدی د پرسترجنایتکاران دی چې دافغانستان پوزه یې پرې کړې ده - خارجي اتباع یې وژلې - جنایت وردګو کړی خو تور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بندیان به خوشې کېږي - جنایتکاران څوک نه خوشې کوي وردګو داسې جنایتونه کړېدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو نه ونه ګوري دوردګو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي - همدغه ځنازولي دي چې پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا حوصله دېردوام نشي کولای.

مایار دعمرخبرې تر هغه ځایه چې وردګ یې جنایتکاران بلل ردکړې او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابره ده مخ ورواړاوه وې ویل: دعمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم دعمرخبرې ردکړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردګو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیا له سترګو نه د سر د وپښتانو دلیرۍ کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زموږ د اونځي یو ډګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر ورور یې په اونځي کې زموږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک ډ د غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښخې د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مسأله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مسأله نه حل کوئ او لا یې غوړېځوئ او ددې له پاره چې دوردګو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وښیې چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څو شیبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په ټېلفون کې څه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې موږ نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

جریان کې ورډګو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دي حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه مونږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړي دي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د ښمنی معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو د هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او ویې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم ورډګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه و نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو کروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونخي، شنيز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجو خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږو او د فرصت نه به استفاده سره به خپلې پښې وباسو!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چپي نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما دلته انتظار وویوست پدې دوه موده کې د پروکسانو نه پوره اوکښته وکتل دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زړه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د غه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هېڅ هم زړه نه شو ښېګولی څکه دا ځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنا ورکوله څکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

جریان کې وردګو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په ګډون تخریبکاری کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لندې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدی.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولی دا کار د جرګې له اصولو سره د ښمنی معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو د هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او ویې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځ کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې [غړي] زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو ووېشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړي عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخکې د اوو بجو په شاوخوا کې له تا سره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږو او د فرصت نه به استفادې سره به خپلې پښې وباسو!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار ګړول هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چپې نظامي حکومت ترتېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وېویست پدې دومره موده کې د پروکسانو زه پوره اوکښته وکتل دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هڅوا هم زه په نه شوم ښکیلي ځکه دا حُل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سختې دتېرېدلو معنا ورکوله ځکه دوی له خان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هېڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.
چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړني ورځې د -
ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا
ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.
د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د
چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - مونږ د زما نخیلو
کلی ستاسې له پاره انتخاب کړیدی مونږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانیږو
نو ورنو ستاسې خوښه چې ده مونږ سره په قوم کې پاتې کیږئ او که نه.
د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه ډېر وارخطا وو. له دوی
سره دا ویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یوازې د دوی د
اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي.
او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه
په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د
اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی
دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه
پوښتنه وکړه ویې ویل: زمونږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوي نه
واست نو ورو مشرانو هم دا دولت د مهربانۍ او دا د خبرې ورته وکړې.
مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په
ښو ښو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په زړه پورې
مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د
له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او
په سبا یې هغوی ته وویل: مونږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د -
حکومت نشئ کېدی (په ریښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول. ښاغلي عبدالجلیل وجدي
همغلته له مجاهدینو سره پاتې شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د -
هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او د پرونورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو
سره یو ځای شول. او اوس یې کښې شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري)
ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یوازې مونږ ته معلوم دی مونږ جهاد هم کوو
او سیاست هم - تاسې حکومت مونږ ته تش لاس راولېږلي که څه هم مونږ ترې
د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زمونږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو مونږ
د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو
بیا یې دومره مهم څه پکې نه وي خو مونږ ته هغوی یوازې دومره اهمیت لري
چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.
د جرګې د تګ پر وخت حُسینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ
واخلي ځکه د حکومت حملې دوی د ډېر پار ولي ملګرو مشرانو یې پرېښنو د ل
هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم
وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې د پرجدي بدنه دلود
د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپرستې لیک وړاندې کړې شو د لیک له
لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غومبسو
وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې
او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت
کولو ته رانه وبولي هغه یې جرګې ته ولوست.
لیک داسې و:
د سترګو تورو علي شاه جان پیمان!
مونږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د
ښتنې میني لقب مو درته غوره کړ - دا ځکه چې تاسې مونږ ته د قومي جرګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلي وي نوځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چې ته د جرګې په رسېدو اوله مجاهدینو سره د لومړني ورځې د ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو اوبحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خوسبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو چې نورنو ستاسې خوښه ده ګله موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ اوکه نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د پېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی دویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه وې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نورو مشرانو هم دا دولت د مهرباني او دار خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شپو شپو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړه پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په ریښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله - خدایداد خان او د پرونورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کړ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري،)

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم - تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم موږ ترې د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مونه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په بنوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو ښایي دوموږ مهم څه یې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی د پېر پارولي وُ خو مشرانو یې پرېښنسو د ل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوابن او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې د پېر جدي بڼه درلوده

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپرستي لیک وړاندې کړی شو دلیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکی لفظي حمله وکړه او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته رابولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

دستړګو نوږو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مو درته غوره کړ - دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالېږلی وُ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته ـ ووېل تاسې د وردګو په حال چې پې کلتور او پې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داو بوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دار و ـ زره هپو شو ـ درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو پې کورونه وران کړي ندونه پې سوری کړي او جوماتونه او قرآنونه پې سوځولي ـ ښځې او ماشومان پې په غرونو کې د روزګار سره او تو دو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړي شي کالي پې حکومت په غلا وړي، کورونه پې سوځول شوي او ډوډۍ پې له خولې نه اخیستل شوې ده یوڅه ژېړلي وو او زمونږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی وُ ـ دادیوه ریښتیانی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولې کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د توړ او پېغور پوړ چانه نه پرېږدي که هغه دوردګو غونډي بې دفاع قوم هم وي، دومره کولې شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خوبنه کاروشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولې له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه ـ نو ونو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبره که چیرې تاسې اسلامي شریعت، حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتونولۍ نرخونه او کاڼي په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ولېندې کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا دوکول

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتی تو او پېغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی ـ هماغسې خپلو ستر و مقاموته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا يې وایو چې دوردګي مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک دسپین ږیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غونډي د سترګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې پول د مخا طبومعنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې ډیر کوچنی دی. په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یواځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږد و جرګې پیمان ته ووېل چې داسې نده دوردګو سپین ږیرو تاسې ته په درنښت کتلې او تاته پې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلو او آرزوو سره درته وظیفه وسپاري ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه پې وړاندې ورو سمته واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې پې را وایستلې او پرمېزې پې د سوک له یوه سخت ګوزار سره ووېل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تیر

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته ـ وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو ـ زره پوشو ـ درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي ندرونه یې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي ـ ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سرو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړي شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلي وو او نو مونږ په غم کې موځان راسره شریک شوي ؤ ـ دادیوه ریښتیاني افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خو ګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه ده، پښتانه د تور او پیغور پوړ چاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غوندي بې دفاع قوم هم وي، دوه مره کولی شي چې تر دروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو دپاره قربانې کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتی په ځان نشي زغملای خو بنه کار و شو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولې له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه ـ نو زمونږ په تاسې ارولړي چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجن جوړې خبره که چېرې تاسې اسلامي شریعت، حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتونولۍ نرخونه او کانې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نوري غوښتنې او شرایط به هم ولېږدي کړې شي او خبرې به دوام پیدا کړي دقوم له خوا تاسې ته دا او درکولی

کېږي مونږ هېڅکله د ملامتی تورلو پیغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوی قوم سره مینه لرئ نو بیا هم د یوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتی حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی ـ هماغسې خپلو سترو مقاماتو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وویل چې دوردګی مظلوم او خپل شوی قوم به هېڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځوانۍ دې برکت شه
د چګ دسپین ږیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د ښاروندوی لوی قوماندان د ډیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندي د ستر ګو تورعلي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې ډول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې ډېر کوچنی دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوا ځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږدو کې د جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین ږیرو تاسې ته په درنښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو دهیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپارې تر څو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستیو پېښو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې ورو ستنه واخیستل بېرته میز ته راوګرځید ستر ګې یې را وایستلې او پرمونږ یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پرجرګو او د پښتنو پرعنعناتو هیڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه په خپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ییللو په اړه درتیم دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې ترینډی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یاتکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب د په افغانستان کې دعنعوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوېدي،

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُ کښل شوېدی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

شیم، څه چې مې ویلی هغه سرته رسوم . زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که دوی دلته راځي موږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورسره ولیږی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند د تضمین هم ضروري نه چې داخبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مرکې ته زموږ دبین اللملي دښمنانو تر څنګ په بخ شي او په خپلو اړیکو کې به وایي چې وردګو د داخله وزارت دامنیې یو سترقوماندان ووژه - بیا یې قلم راواخیست او د قوم په نوم لیک چې دنتواتي بنه یې درلوده ولیکه ،

د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ماته راورسېد د ستاسو دخط د ویلو نه د پرخوشحاله شوم زه د پرېشیان نه لیکم - خود پښتانه یوه خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسوته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غوبانو، جرګو او سپین ږیرو سوګند - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپل خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګی وکړئ - د خلکو کوندتا سې سره کوم مخالفت ته بوړ کلوي او د ښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نورمو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی وُ وویل:

موږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو موږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هیڅ ډول ملامتي موږ په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شوو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

نیم ، څه چې مې ویلی هغه سمه رسوم . زه د ورډګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله ځامخ وکورم ، که د وی دلته راځي موږ به یې په درنښت هرکلی وکړو . تاسې د جرګې غړی به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چیرې ما ورېږلی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند د تضمین هم ضرور ي نه چې دا خبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چیرې ورډګ ما مړ کړي زمونږ د بین الملي دښمنا نو نیونه به ځې شي او په خپلو لاړيکانو کې به وو ایي چې ورډګو د داخله وزارت د امنیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم راواخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه ،

د پرو قدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د ورډګو د جګ سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستا سو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خو د پښتانه یو خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان وروڼه یاست زما ستاسې په ماشومانو ، ښځو ، غوبانو ، جرګو او سپینو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده ، خپله څمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندتاسي سره کوم مخالفت نه بو رکلوي او د ښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم .

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې ورته ووییل ،

موږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو موږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هیڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو ، خو بیا ثبوت شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی .

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هیڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورځنۍ پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو د اېللو په اړه درتیم د احربه هم د ورډګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر ، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نه پېندی شوه .

او هغه د خوشال بابا خبره :

یا تکیه د یوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه :

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب د ره افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون ، څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم راخیستل شوي دي .

د نوموړي کتاب یو فصل د ورډګو د هد غو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وکښل شوېدی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او دحق د سربښندونکو خپل او د توپکونو نه ډک پاتې شول

وفادار شاگرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز گڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین ځپل کومان تس نس کړې وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بگتی یې یکځنواخته غږ وله - ځواني جنايات ، نيوني ، وژني ، وحشت او دهشت یې پر تره کۍ ورتپلي وُ - او په همدې توسه یې د ځرخي پله په خونړۍ زندان کې د دوولس زره بندیانو وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په نمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی وُ.

هرمازیگر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیز ولي سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرگېده خولدې ناخبوه چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوبي د بد مرغې کودتا د خونړۍ سباوون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګي یې د روسې پر سفارت ورننېستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی وُ خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې تړلي وروور ودوربښمنو

زړينډی وراچوله .

د ده پر وړاندې یوازې د مجاهدینو مقاومت پاته وُ له نورو گړدو د ننیزو غالفتونو اوگوابښونو نه د هغه زړه تول وُ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړ ځوله .

وردکو ته یې له ښخول زړه ډک وُ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنگونې ته یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی وو له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله نه وردکو ته نکونه او الوتکې ورمارش کړی. هغه وخت له مجاهدينو سره نه راکټ وُ ، نه د هشکه او نه هاوان . ماشین گن هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنکر ښکاري .

خو د جهاد د جذبې ښرېغرانده لمبې پر آسمان لگېدې او د طاغوتیانو او ستمگرو د استبداد پرما نې یې اور بل کړی وُ د احساساتو غرغړېزه څپو یو په بله پسې دخوځښت سیلابي موجونه توپاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یوازې او یوازې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لېوالتیا غوښتنې . وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو به توله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کورکې هر ډنگه توپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سېدونکی چې د سیمې په لومړی برخه کې اوسېږي له یوې مخې یې وسلې ورا ودې له پاره چې له خپلې سیمې ځپله دفاع وکړي ښایي یوه جبهه ولري که څه هم په چرې اومو شکش تر پکونو هېڅ نه شوې کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېټیزندل او دغې متل پر ښا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورتوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنی دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو ، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - گردو نه آسمان ته وختل د توپونو له غورځې سره ځمکه لکه دزلزلې رپېدله - جازو نو داو ربارا ن اوراوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

... او دحق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ دکابل ښار ته شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړي وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چنډل کوما ن تس نس کړي و و - د قانونیت عدالت او مصئونیت بکتی یې یکنواخته غبرولـه - پخوانی جنایات ، نیونې ، وژنې ، وحشت او دهشت یې پرتره کی ورتپلی ؤ - او په همدې توسه یې د ځرخې پله په خونړی زندان کې د د وولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل نارواحاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت تر مخې ځړولی ؤ .

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیز ولی سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګیده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سرخوري .

دغوبي د بد مرغې کودتا د خونړي سبا وون قوماندان ځان له نور هر ډول خطر څخه بې غمه ګڼانه د پرچمیانو کارنې کړي وو - د تره کي د ډلګي يې د روسي پرسفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی ؤ خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تیریده چې د ده غاړې ته یې وررو ورودور ښمنو

زبیندی وراچوله .

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاته ؤ له نورو ګردو د ننیز و مخالفتونو او کوابنو نو د هغه زړه تړول ؤ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت تکولوته مخه وکړځوله .

وردګو ته یې له پخوا زړه ډک ؤ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د ولس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی وه له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو ټانکونه او الوتکې ورمارش کړي . هغه وخت له مجاهدینو سره ندراکټ ؤ ، نه د هشکه او نه هاوان . ماشینګن هلته داسې ښکاریده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري .

خو د جهاد د جذبې ژبغرانده لمبې پر آسمان لګیدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرما نې یې او ربل کړې ؤ د احساسا تو غرغړیزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سېلابي موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لیوالتیا . وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سیدونکي چې د سیمې په لومړۍ برخه کې او سیږي له یوې مخې یې وسلې وړاو د دې له پاره چې له خپلې سیمې څخپله دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چرېي او موشکش ټوپکونو هیڅ نه شوي کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېږندل او د دغې متل پربنا چې وسله هغه ده چې په لاس د رغله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې .

د سیمې پرلومړنی دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو ، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورهبي سره ځمکه لکه د زلزلې رپیدېده - چاوونو د او ربا ران اوراوه - د غازیانو پرسینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

بنخولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیرغازیان نورهم د انتقام اوکسات دجذبو تو پاڼي څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په بارانو کې تورسرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شېدو د کې خمرې به یې ترنیمایي لارې دماشومانو په لاس مجاهدینو ته ور رسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنۍ ګروپونه دکمونو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو نکوپه پر تشو مورچو و روختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځایېدو سره نورهم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته رارسول په دوړو او ګردونو کې به داسې پټ و و چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یواځې څیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او یې وسیو ترشا د وروستۍ بریې دسوبې او د ډاډ دامید رڼا ښندله او دانتقام بحري تریې باد پېدل په اوږدو او یږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو- د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته او دغزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د او بډلې یې ورولې او هلیکوپټرونو د مجاهدینو د هوچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشینګان یې چلول- جګړې دومره شدت غوره کړچې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د دوی ورتلل نا ممکن وګرځول- غازیان د دو وشپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن داور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ- هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې رو ښانه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، تېپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځواني او د خپلو همځولو سر ښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه بنکاره شول خو چې لاس یې تش

و نو بیا:

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې - راتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو هدغه ستونزه و چې د دوی د وجود غوښتې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واره غرونو ته لېږدول- کورونه به تول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او ښېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تر برو او کمرو نو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیری به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او یې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه ځار له او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پرځای سړک بند کړی ؤ. او هدغه ځایونو ته څېرمه به چې یوځ او ټانکونه د لارې په ښېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو پرمناسب وخت ؤ- مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې ښه د خوند حمله پیل وکړه او خپل او د خپلو توپکو زېرونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مړک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده- دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیری ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهۍ ویره وه د تورو سرو له خوا به کلک هود او څه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترېږ، کمراو شپلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې اوښه بغرا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور- د هر بورا، هرې تورسرې او هر ماشوم د وراني، بربادۍ

ښخولي او په وينو کې لمبېدل د شهيدانو د سرلوړي کاروان بهير غازيانو نور هم د انتقام اوکسات د جذبو تو پاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګوليو په بڼلي کې تور سرو زخميان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهيدو دکې خمرې به يې ترنيمايي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدينو ته ور رسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدينو لومړني ګروپونه د کمو شهيدانو او زخميانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو نکونه پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه ليکه کې مقاومت د لومړنيو ګروپونو له يو ځايېدو سره نور هم پياوړی شو.

له پاسه د ليری ليری سيمو مجاهدينو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته رارسول په دوړو او ګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به يې يواځې ځيرو او عقابي سترګو د ناخوالو او يې وسيو ترشا د وروستی برې د سوبې او د ژوند د اميد رڼا ښندله او د انتقام بڅري تري باد پېدل په اوږدو او اوږدو کتارونو کې د مجاهدينو ليکې لکه د سيند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سيمې په کوټ کوټ کې د غزا چيغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د يوه ټوپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات يې بارونه چلول او د اوربلې يې ورولې او هليکوپټرونو د مجاهدينو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشيندار يې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سيمې ته يې د مجاهدينو له پاره د دوډۍ وړل ناممکن وګرځول. غازيان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن د اور او ګوليو مقابلې ته اوږې ورکړې او سينې سپر کړې وې.

د سيمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ. هغوی چې يو ډول نه يو ډول وسله درلوده تکليف يې نه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپيانېدل او شهيدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سربښندنې او مېړانې ته به يې وکتل نو ځانونه به ورته پيکه ښکاره شول خو چې لاس يې تش

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو دکړکیو ښیښې ماتیدې او له هر یم سره به ځمکه داسې ولړزیده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دیوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړۍ کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش ټوپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پیره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسیده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سرښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمیدلي ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړمنه سریه او پر سوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هوډ یې ازموېي نو د تانکونو کتار د دوړو او لوګو په توپان کې د تیښتې مخه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او ډټوپکونو نه دک پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلې سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلیده. پرځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه. خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ژمي په بیکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تیریږي لکه څو پیتاو ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جوماتونو تاواخاني بنې تو دې وې. د مجاهدینو په مرکزونو کې د پیرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پیرې راغبرګ شو نو د جوماتونو د تبۍ سر او پیتاوک بند او به د هغې په لید نو کتنو سره ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او د ایې زړه منلی وه چې د یخني په تیریدو به مجاهدین پر کابل یو عمومي یرغل کوي ، په ځانګړې انداز کې به یې ترلیري لیرې د واورې غورېدلې څادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې پس وار له د واورې لمن ورټوله شي بیا به ګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ ورپیري یا نو د کابل په فتحه کې باته څه دی ترارغنډي شا و خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پښین ورورسته د کابل کندهار په پاد شاهي سړک بیله مجاهدینو

اومرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمباريو سره د کورونو ډکرکيو ښيښې ماتېدې او له هرې سره به څمکه داسې ولړزېده چې سړي به ويل پرسر يې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدينو تلفات په همغه جبهه کې زيات وُ چې د سيمې په لوړو کړيو کې وه او وسله يې چړې او موشکش ټوپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سيمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معين مجاهدين يې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدين هم په يوه يوه نيمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه يې د يوه کارۍ بريد له پاره چمتو کړل دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدينو د ايماني پرتم پس ورانده پرځيان يو ځل بيا د خپلو اسلافو په شېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د هوډ په مقابل کې به يو ځل بيا د باطل او ناروا د سرټيټي او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدين د همدغسې يوې حماسې په لاره کې په خپلو ليکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو يوه بله وياړمنه سريه او بل سوا شکست يوله بل سره سترګې لګوي او هو د به ازموينې نو د ټانکونو کتار د دورو او لوڅو رو په ټوپان کې د تېښتې غنه اغيستۍ وه او د غسې د حق د لارې تېرټېر و خپل او ټوپکو زېرونه ډک پاته شول.

... او تول يې د روس پرضد يوه کوټلې سرتاسري قيام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سره هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپينه بړستن غوړېدلې وه - خلک له کاله او خوارۍ ورکار شوي وو؛ هسې هم د کلو ترمې په بېکارۍ او د ساده کليوال محيط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېټاوته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو - د جوماتونو تا واخانې بنې تودې وې - د مجاهدينو په مرکزونو کې د پېړۍ لسرې دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېړۍ راغی ګرګ شونو د جوماتو د تبې پسر او پېټاوي بندوبه د هغې په ليد نو کتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او د اپه نږه منلې وه چې د يخني په تېرېدو به مجاهدين پرکابل يو غښتلی يرغل کوي ، په ځانګړې انداز کې به يې ترلېږې لېږې د واورې غورېدلې ځادرته وکتل او ويل به يې په واد منه لهجه وويل چې يې وار د واورې لمن ورټوله شي بيا به ګورې چې پرکابل د اسلام بيرغ رپېږي او نو د کابل په فتحې پاته غه دی ترا رغندي شا وخوا سيمه ټوله مجاهدينو نيولې له قضا ما پښين ورو سته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بېله مجاهدينو

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تک راتک بند ؤ- په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې ؤ او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نود بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورد ضرورت وړ لومړنیو موادو له سختې کاختی سره مخ ؤ له کابل څخه ورد کوته د دغه وړ مواد و په وړن سخت بندیز لګول شوی ؤ او پدې نامه چې «تاسې اشرار چاغوئ» د سودا ګرو ټول مالونه ضبطېدل.

په همدغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او ابا سیند سندرې اود هغه ستونې شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناړې سورې پورته شوې او چې پر سبا یې خلک پیتا وونو ته راوتل نود اخبره خوله په خوله ګرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لدې مخکې هم داآوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه - کېدونکې دی ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خوورځې مسلسل دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورونو څراغونه وژنئ او پرکړکیو به پردې ځړوئ.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وو څخ خپروني وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپروني سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي ورځې څخه د مجاهدینو موقف- مورال، عظمت، بري او برلاسی اود ببرک د رژیم او بادار وارخطایي دوه زړي- رسوایي اوشرمېدلې ماته جوته وه د

روسانو یرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کارونکي لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژی کې براوږ مېتروږل وشینډل شي.

اوس نو هیچا ته هېڅ ډول سوال او شک نه ؤ پاته- کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سرراغونډ شول او د مرکز لوري یې ونیو ——— مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبرکاندي.

مازیګر خواته د توپ پر پوځي څوکې د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډېره قهرماني په نیم مترواوره کې چې نه سنګرؤ او نه کوم کمراو ډېره برید وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکې زیاتره برخې یې ونیولې.

له حملې مخکې مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکې پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تیری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو هغوی ضمیر یې داسې خپسې لاندې کړي ؤ چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی او چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني ؤ.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو د خپلو بریدونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي پوځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

څوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورين زياتره په خپلو سيمو کې و او چې څوک مامور
به سيمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه يې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورو د ضرورت وړ لومړنيو موادو
له سختې کاختي سره مخ و. له کابل څخه ورد کو ته د دغه ور موادو وړل
سخت بنديز لګول شوی و او پدې نامه چې "تاسې اشرار چاغوی"،
د سوداګرو توکي مالونه ضبطېدل.

په هدغه ورشرايطو کې يوه شپه چې د کابل راډيو په خپلو عادي
خپرونو لګيا وه او د امين د آمر او اباسيد سندرې او د هغه ستونې شلول
يې خپرول د تاشکند راډيو له خپرو څخه د ببرک نارې سورې پورته شوې
او چې پر سبا يې خلک پيتا وو ښو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله ګرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک يې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت يې کېنولی دی.

سيمې ته لا دې څخه هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه ـ
کېدونکي دي. ځکه د کابل رژيم د راډيو او تلويزيون له لارې خورو چې مسلسل
دا اعلان او خبرتيا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورو ته راغونډ و ژني او پر کړکيو به پردې خورې.

د جدي پر شپږمه د مجاهدينو راډيو نژدې کړی وريځ خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه يې ولس ته خبرتيا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډيو
نشرات او د مجاهدينو د راډيو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي
ورځې څخه د مجاهدينو موقف ـ موړال، عظمت، برې او برلاسی او د ببرک د رژيم
او بادار وارخطايي دوه نړې ـ رسوايي او شرمېدلې ما ته جوته وه د

روسانو يرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه سار او
کرخت تږی کې پېرولي وشيندل شي.

اوس نو هيچا ته هيڅ ډول سوال او شک نه و پاته ـ کافر روس
پر وطن تېری کړی او په مقابل کې يې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کليو مجاهدين په هماغه ساعت کې سره راغونډ
شول او د مرکز لوری يې ونيو ـــــــ مرکز ته يې په بيړه بيړه ځانونه
ورسول څو له حالاتو او راتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

مازيګر خواته د توپ پر پوځي څوکې د مجاهدينو عمليات پيل شول. مجاهدين
په ډېره قهرماني په نيم متر واوره کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د بره بريد
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکې زياتره برخې يې ونيولې.

له حملې څخه مجاهدينو په لوډ سپيکر کې د څوکې پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي يرغلګرو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفيت او
فريضه ده چې د دغه تېري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنا يې په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره يو ځای شئ، تاسې
زموږ ورونه ياست موږ بايد له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په يوه ليکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمير ګناه داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او د اهر څه يې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنيت او الحادي مغزونو يې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و
چې بېرته راګرځېدل يې ناشوني و.

مجاهدينو هسې هم د يخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو
د خپلو بريد وتو د پراختيا او پياوړتيا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
پرځونو وحشيانه يرغل نو رهم دې ته اړ کړل چې خپلې ليکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنه چمتو کړي ځکه له روسي جګړن پوځ سره مقابله راروانه وه دوی داهم اټکل کړی وچې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کړي. هلته روسانو ذبیرګ په واسطه یو لړ مانورې ترلاس لاندې ونیولې خو بیا هم دینو ته د همدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانو وخوړولو مانورته ډیره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې داستعمال په صورت کې د سیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هرځای چې وغواړي په څنبه کولی یې شي پدې ډول هر مرکزاو حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړي دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زور پله یې درنیده وه، د دې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی دا د خلقیانو غونډی وحشیان ندي چې وژنه او جیل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو دغرو او شپنو زامن ندی دوی هر څه لیدلي په غمونو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري - پخپله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشۍ لړۍ تر یوه وخته ختمه کړه ورځ ګورته له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو له وړلو څخه بندیزونه لیرې کړی شول.

خو دولس په مغزو کې د "روس راغلی" خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هېواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیویارک او پاریس غونډی ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پریږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیري هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ کړنو د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هیرولی. په رښتیا هم چې د ولسونو حافظه ډیره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساتې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کراره نه پرېښودل او دغه وریې ټول د روس او د هغوی د بریښو پرضد یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي و داسې مقابله او مقاومت چې بریا یې په تقدیر کې کښل شوې و.

سنبه چمتو کړې ځکه له روسي بجهز پوځ سره مقابله راروانه وه دوی داهم اټکل کړی وچې روسي لښکرې به پردوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي. هلته روسانو ذبیرک په واسطه یو لړ مانورې ترلاس لاندې ونیولې خو بیا هم دینو ته دهمدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د اوازو خورولو مانورته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې راوړې چې له کابله هرځای چې وغواړي په ځښبه کولی یې شي پدې ډول هرمرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړې دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زور پله یې درینده وه، د دې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی داد خلقیانو غوندی وحشیان ندي چې وژنه او جېل ته واچوه - دا بناري او متمدنه ډله ده، لکه دخلقیانو دغرو او شپنو زامن ندي دوی هرڅه لیدلي په غمو غمو کورونوکې لوی شوي او بله دا چې دخلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري - ځکه ببرک دیوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې دهغوی دوحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لړۍ تریوه وخته ختمه کړه ورډګو ته له کابل څخه دغذایي او نورو لومړنیو موادو له وړلو څخه بندیز و نه لیرې کړی شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیو یارک او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ دول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ کړشمو د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رښتیا هم چې د ولسونو حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڼجې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کراړنه پرېښودل او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی د برېښو پرضد یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکې قیام او مقاومت ته چمتو کړې و داسې مقابله او مقاومت چې بری یې په تقدیر کې کښل شوی و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم داسد میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوړه شپه چې هیڅ سبا کېده نه.

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوپچن آسمان پروېړتهتر ورووړو او په نه زړه پېل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپچنې شپې په سبا کېدونه وې خوښه- نن د سپوږمۍ وړ ښمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده، دا وړتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېه لغړه راختلې وي.

بیا هم دروږې میاشت وه د ۱۳ مې روږې- پښمی د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې رالندول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه اېښي وو- اوږدو سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پښمیني په چرګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریوهم چا منګولې ښخې کړې وي- د سپوږمۍ ونه یې تپ تهوپ وو یواځې ستغې او سوړې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویرووڼکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له پانوسره کوتې نه خوږوې سرې به ویل چې نن دا هرڅه یوه خوږجن ویر پخپله غیږ کې نغښتي دي او یواځې همدا سترې او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانمرګه اوتنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنوونکو سوچونو په سر اخیستي- ترخو خاطرو او یادونو یې ځې ته داړې جېنګي کړې او پرهرژلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار د لمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوما نه ښرګانوله پاړه یوه بله سترې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پیټي او چټولو ته رادبره شوه.

دغې شپې د هغوی هیڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لمحو د هغوی پر اوږو د یوه ډېر درانده بار نه هم درنده وه (موقتیه) اوږدو لوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستوماند او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

دا او داسه له پاره کلیوال یو یو د وبیالې غاړې ته راتلل، دا و بو ناآرامه ولړه حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شیبه کې نیمایي جومات ډک

... اوښکې په غوړځنګ وې!

بیا هم د اسد میاشت وه - یوه درنده ، ګرمه ، اوږده او دوبه شپه چې هیڅ سبا کېده نه .

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل ، نن آسمان روڼ او تکشین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوېچن آسمان پر وېر تېښته وروورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوېچنې شپې په - سبا کېدونه وې خوښه - نن د سپوږمۍ ور ښېمینو وړانګو هغه ځوانۍ ځلا نه درلوده ، داورتکه سره برېښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېبه لغړه راختلې وي .

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پښتنې د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېر پدو مرزي رالندولو او یوې ویرجنې اوغملړلې ورځې ته یې ځه پرانستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو - اوږدو سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو .

نن د پښېمنۍ په چرګ بانګونو کې هغه ځوانۍ کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریو هم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمېونه یې تېپ توپ وو یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدوکې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې . د سیند د ځپو شور اوږو نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په دارنه خوب بیده دی او د وینو له پانو سره کوتې نه خوځېږي سړي به ویل چې نن دا هرڅه یوه خوځبن ویر پخپله غېږ کې نغښتي دي او یواځې همدا ستړې او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه اوتنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنوونکو سوچونو په سر اخیستي - تر خو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جنګې کړې او پرېرهرلې خیالونه یې ستړې پتهدو او دې ته نه پرېږدي .

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدوکې د سهار د لمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوهانه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته راد برسره شوه .

د دغې شپې د هغوی هیڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې د ناکراره لمحو د هغوی پر اوږو د یوه دېر درانده بار نه هم درنده اوږ مولوونکې تما مېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

داو داسه له پاره کلیوال یو یو دوه دوه بیالې غاړې ته راتلل ، داوبو نا ارامه ولږه حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر د ردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شبېه کې نیمایې جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعاګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار څرک لا نه وه ایسته شوی د غرونو په څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځلېلې وړانګې پوره نه وې غوړولې چې کرسهار شو داکرسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیټ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوې د راتګ دا ځوروونکې اوازې حقیقت ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره تر ماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره مخابره ده او چا د تیارسۍ او بریډ قومانده ورکړې ده.

نه له دې چې بحث او جدل وکړي، نه له دې چې سره وپوښتي، نه له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول- کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو جوړې یې درکې کړې، ټوپکونه یې سنبه وکتل، خپلې یې کش کړې- ملاوې یې ټینګې کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې سېده وهلې. د حرکت لوری معلوم و د غرې ذکر منکاره ګډ او د قربانۍ او ازموینې میهال رارسېده. داسې لکه چې څوک بولنه ورکوي، وخت غوښتنې کوي، جذبات ور ته لوری ښیي، احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ور ته لار جار وکوي- حالات یې د انتقام او مقابلې ولولې تودې کوي او وینې ور ته د تویېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک- دا د کوم تنظیم دی او هغه د کوم. ...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او ښخه وه د دښمن معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتمي. سړي فکر کاوه چې یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل- دوړې پورته شوې- د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته- د حق د شمې پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یو له بل مخکې وړاندې کېدل ته به وا یې د چاپه وړا روان دي د خوښۍ ډزې کوي او د ساتېرې نښې ولې.

نن دغه لار داسې درنه وه، ښو او قوي قدمونو لنډوله چې منزل یې د ایثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمعه یې د خپلو وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو دړزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و، یو سیلاب و چې په غړمبېدو رارون و، یوه سمندر دې خوا ته اخیستې وه د انسانانو یو ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غړمبې وهلې، څپې په غوړځنګ وې قرباني سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ یوه طغیاني ونه مه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تېره، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعا گانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ايسته شوې د غرونو په څوکو لا پيروني پريوتې لړ خپلې وړانګې پوره نه وې غوړولې چې کړ سهار شو داکړ سهار لکه دخطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جيپ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړو ونو له چې دقوې دراتګ دا څو ورځنى اوازې حقيقت ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر يوه زړه ته ولوېده چې دا يوه اونۍ له سهاره تر ماښامه اکتشافي الوتکو هسې د ا ټوله سيمه تر نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدين په يوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ويل له هره يوه سره مخابره ده او چا د تيارسئ او بريد قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سړو پوښتي، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له يوې مخې او له يوه پلوه راغونډ شول- ګمربندونه يې وتړل، د ټوپکو مجورې يې د کې کړې، ټوپکونه يې سنبه وکتل، خپلې يې کش کړې- ملاوې يې ټينګې کړې پټکي يې سم کړل او پايڅې يې پسې ووهلې. د حرکت لورې معلوم وُ د غرې ډګر منګاره ځې او د قربانۍ او ازموينې ميهال راد بره. داسې لکه چې څوک بولئ ورکوي، وخت غږ کوي، جذبات ورته لورې ښيي، احساس يې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لاره جاروکوي- حالات يې د انتقام او مقابلې ولولې توپانې کوي او وينې ورته د تويېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک يې او هغه څوک- دا د کوم تنظيم دى او هغه د کوم. ...

هرڅه څرګند وُ، هدف روښانه وُ، لاره سپېڅلې او نيغه وه د ښمن معلوم وُ مقابله فرض وه او د شهادت هيله حتي. سرې فکوکا وه چې يوه روحاني تړون، يوې قلبي رابطې، يوې آفاقي قومانده، يوه آسماني غږ او يوه الهامي احساس هغوى ټول دغه يوه ځاى، يوې خبرې، يوې پريکړې، يوه دريځ او يوه سنګر ته بوللي ورکړې.

د جبهې لومړنيو کرښو ته د مجاهدينو کتارونه وخوځېدل- دورې پورته شوې- د تکبير چيغو دره په سر واخيسته- د حق دښمن پټنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مينه او جوش يوله بل مخه وړاندې کېدل ته به وايې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ د زړي کوي او د ساتېرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، چې ځوا و قوي قدمونو لنډوله چې منزل يې د ايشار او سربښندنې هغه تلپاتې مقام وُ چې د حق شمه يې د خپلو وينو په تېلو بله ساتله.

نن په سينو کې د زړونو درزا داسې ناکرار وه لکه چې د سرو ګوليو مخې ته په دېر هوس له سينې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو بيو ټوپان را الوتلي وُ يو سيلاب وُ چې په غر مېږدو را روان وُ يوه سمندر دې خوا مخ اخيستى وه د انسانانو يو ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو وُ؛ موجونو غږ غږې وهلې، څپې په غور ځنګ وې قربانۍ سر په تلى کې ولاړې وې او د آزادۍ يوه طغياني ونږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سرې فکرکاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تره، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناو او هربوټی دآزادۍ ددغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

ګولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغرېدل او مزايل په غرمبېدو شول، سيمه داورلمبه شوه دګوليو بزلې اود بمونو باران په اورېدو شو. دآسمان پرمخ دالوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان پدغه ګردجنه فضا کې دخپل سفر لار لټوي دوړې شوي، لوګي شول نه دیو بل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره ليدلی او پېژندلی شوای.

جيټ بمبارې، ګولۍ آتشي ... ناپام ... او کيمياوي بمونو داسې محترق جوړ کړي ؤ لکه چې ځمکه يې ستوله په بل ځ اړولې وي. هر سړي فکر کاوه چې همدا دې ژوندی دی نور به نو ځمکي پرمخ هيڅ هم نه وي پاتې.

هليکوپټرو راکټونه اورول او کوماندويي پوځيان يې کوزول ترمازديګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه دکوماندويي پوځيانو بهير رامات ؤ. او په هره غونډۍ او هرخوړکې پنډ ووښن له دبرو او کمرونو پوځيان زيات معلومېدل. هره دبره به چې سړي وليدلی شوای نو وبه ښورېده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نورې درندې وسلې هم کوزې کړی شوې، ټانکونه، توپونه، ميزايل او ... تابه ويل له هرناو او غونډۍ سره يوې فرقې او غونډ اړولی وي.

بنا يې پوځي متخصصين او عسکري ماهرين يې ونه منې - دوی به دخپلو شمېرنو او فرضيو له مخې حساب کوي - دځمکي ساحه به اټکلوي وايي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ايجاب نه کوي عسکري قوانين دانشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځيانو ګنجايش نلري او ...

خو دا ستر کوليدلی واقعيت دی خپله يې د کابل پوځي افسرانو هم تصديق کړي. د متخصصينو او ماهرينو شمېرنې او فرضيې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې دروسي پوځونو له يرغل سره دوی په دوو دريو مياشتو کې دمقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبينې کړې وه او دافغانانو غورا او ور مقاومت يې دروس دمنظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنې فرضيو او نظرياتو ته کتل شوي وای نو دافغانستان جهاد بايدله سره پيل شوی او دبريا تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

دافغانستان جهاد خو دنړۍ ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته ونبودل ډېرې محکې وېښې او سنجونې يې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظريات او موضعګيرۍ يې بدلون ته اړ کړې.

ددغه مقاومت هزينه، وسله، تکيه او قوت، هغه مادي وسايل او مهمات ندی چې دپوځي زېرمو له تشېدو سره به شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله يې له کاره نه لوېږي او قوت يې نه کمزوری کېږي ځکه خو يې شوميخانيکي او نظري درسونه او نظريات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ايمان، عقيده، تصميم او اراده دروس غونډي ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - دوار ساېلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس ورکوي او دروس دنه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او دنړۍ اسېرو او ځپلو ته په ګوته کوي چې دوېښې په بيه آزادي حتماً اخيستلی شي.

ناو او هر بوېتى د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټهانکونه وغړېدل او هزایل په غرمبېدو شول، سیمه داورلمبه شوه دکولیو ږلۍ اود بمونو باران په اورېدو شو. دآسمان پرمخ دالوتکو تولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوایي مرغان پدغه کړجنه فضا کې دخپل سفر لار لټوي او دورې شوې، لوګې شول نه دیو بل غږ اورېدل کېده اونه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمبارې کولې آتشي ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسې لکه چې حکه یې ستوله په بل غ ارولې وي هر سړی فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نور به نو دځمکې پرمخ هېڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه اوروول او کوماندویې پوځیان یې کوزول ترمازدیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه دکوماندویي پوځیانو بهیر راماتی ؤ. او په هره غونډۍ او هرځوړ کې پندوونی له دبرو او کمرونو پوځیان ډېرات معلومېدل - هره دبره به چې سرې ولیدلی شوای نو به بنورېده او پوځي به تر ټپا جوړشو له الوتکو ټانکونه اونورې درندې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او ... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو ځای قلي او غونډ اړولي وي.

بنایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منسي - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - دځمکې ساحه به اټکلوي وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین داشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او ...

خو داد سترکولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو درېو میاشتو کې دمقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پیشبیني کړې وه او دافغانانو غرور او ویر مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضیو اونظریاتو ته کتل شوي وای نو دافغانستان جهاد بایدله سره پیل شوی او بریې تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

دافغانستان جهاد خو دنړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته ونبول د ډېري څکې ونیي او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او د ډېرو نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړکړې.

ددغه مقاومت هڅونه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او جهات ندي چې د پوځي ږبرمولو تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ جهات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شوميخانیکي او نظري د سوټه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په کوندو کوي - د وارسا بلاک لړزه وي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندۍ درس ورکوي او دروس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او مجلو ته په ګوته کوي چې د وېنې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل ارمان ته ورسیدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګه سمه نه ښکارېده - د باروتو سوی بوی له هر لوري پورته کېده - له هرې خوا د اورباران او د ګولیو ږنګ اورېده، په سترګو کې اوښکې وې چې وې خوټېنې بهېدلې - سرونه ستي کېدل - سینې غلبیل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوږونه باد بېدلي او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن ورځ وېنې وې - اور ونه وو - لوګي وُ او د باروتو سوځنده بوی. نن هرې خبرې او هر تصور د قربانۍ وُ، د جنګ وُ، د ډغرې وُ، د شهادت وُ، د برېد وُ، د یرغل وُ، د بم وُ، د ټانک او توپ وُ، د زخم وُ او د تپ او پرهر.

له کومې پرېښې، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډزشو هلته به بیا اور بل وُ - د بمونو باران او د ګولیو دندوکار به وُ - هلته به بیا نه بوټی پاتي وُ نه کس او نه ډبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو لوګی به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي داخیال وُ چې تر دغو بمباریو او ګوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله چې یواځې دی ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږنګ او دندوکار کې هېڅ ژوی روغ نه وي پاتې.
هلته چې د هر دوزخ خواب مرګ - د هر سنګر انجام په اور ستي کېدل او د وېر
لړ مقاومت قیمت د سرحتمي قرباني وه.
هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
برېښو د دهشت خپروونکو پروپاګنډو ونوړ یې هم همدا ور چلېدې او همدا یې
ژبغرانده لمبې یې ښندلې.
هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم وُ او هله چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه وُ.
هملته او په همغه ځای کې د خدای ج دلارې سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینې مست او د شهادت لېوالوله مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له ډغرې او مقابلې پرته د بل لور ته لار، بله اسره، بل لوري او کوم درنه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، دوېنو تویونې پرخوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
درانده او داډمن قدمونه اوچتول - داور لکه چې هغوی یو تجارت په
لاراچولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې سکې ګټهندوی بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل وُ - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به او بهکړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

...او هغوی خپل ارمانانو ته ورسېدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - دلمر سترګې سره نه ښکارېده - دباروتو
سوی بوی له هر لوري پورته کېده - له هرې خوا داور باران او د ګولیو بارانو
اورېده، په سترګو کې اوښکې وې چې وې خو وینې بهېدلې - سرونه ستي کېدل -
سینې غلبیل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې باد بدلې اولمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او دشړونه هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اورونه وو - لوګي و او دباروډو سوځنده بوی، نن هر خبره
او هر تصور دقرباني و، د جنګ و، د غرې و، د شهادت و، د برید و، د یرغل و، د
بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د ټپ او پرهر.

له کومې پټنې، له کومې دېرې او له کوم لوري به چې د ټوپک د زېښو هلته
به بیا اور بل و - د بمونو باران او د ګولیو د ندو کار به و - هلته به بیا نه بوښتی
پاتې و نه کس او نه دوبر - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو لوګی
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو ښیاړو او ګولو باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یو دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله
چې بیا به څې دې ژوندی دی، نور نو به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په بزلې او دنه وکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوښمن خواب مرګ - د هر سنګر انجام به اورستې کېدل او د دوږ
لن مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
بریڅو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ونوښې هم همدا ورچلیدې او هدایې
ښېغرانده لمبې بې شندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هله چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

همله او په همغه ځای کې د خدای دلاریا سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مېو مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
اوله دغې او مقابلې را دېخوا بله لار، بله اسم، بل لوری او ګودر نه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، د وینو تویو یې پر خوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
درانده او ځلاوهن قدمونه اوچتول - داوړ لکه چې هغوی یو تجارت په
لاره چولي وي - داسې تجارت چې ځانونه یې بیکې ګټندوی بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل و - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قرباني له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او بې اوبه کړ او بیو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت اداکولی شي هغه غلام کېدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګر یادچې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سر ونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرهېدلی ماتې تاریخ یې انځور
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ټولې سرې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته ځواب یم چې څه ور پدغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلا بېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي. یو یو یې له هر حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېینه.

سړی حیران شي. اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او نه یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اور باران
پیل او ټانکونو، د کولیو بېلې، خو د حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه تکنده غرمه. ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او ستړلوګې. کمرونه رغړېدل. غرونه نړېدل د
ډبرو پرخچې پا وېدلې خو خدای د لارې دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل. د دوی کوونه له ماشي نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی کومه حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په ټټر
کې سره شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتي وې خو د دوی د ټوپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویرووونکې هیولا ورته غاغ خپلې دارې را ییستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو ته لیرې بل څه لیدل. بل څه یې
تصور کول او د هغه لېوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین وچې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په ډېر اطمینان یې پایې بېرته کړې. میل یې
خلاص کړ او په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشو کړی. د کومک مخابرې چالانې وې. د سره پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې و ترشرح کړه ما ښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل تیاره خپره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم را ویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا مازیګر دی زموږ د د هشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او ترهغو بوټو او شکو لاندې [illegible] کړې. تر اوسه زموږ دیار لس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ [illegible] هم خپل لوري هدف ته نږدې کېدونکي یو..."
دا کاغذونه یې له خپلو [illegible] سره دیوه نږدې لی کمر په

UKOA

د هغوی سرتېرو د سرښندنې یاد چې له یوې خوا په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګر ته چې ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سر ونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرېدلې ماتې تاریخ یې اغوږ
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ترالمبې سرې کړې.

نه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځواب نه دی چې څه ورپېدغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو چا هدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه. داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي. یو یو یې له هره حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستري مقابلې او مثالي قرباني قوت او
صلاحیت لیده چې د دوله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قرباني یادګار
او د سرلوړي د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي. اوس هم یې دې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اوربارانې
پیل او توپونو او ټانکونو، د کولیو بز لی، خو حق په مینه مستوخوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه تکنده غرمه. څمکه داور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او تورلوګي. کرونه رغرېدل. غرونه نړېدل. د
ټوپرو سرځچې یا وېدل. خو خدای دلارې دغه قهرمان سرښندونکي له ځایه
نه خوځېدل. د دوی ګوته له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سره ګولۍ به یې په تندي
کې سره شوه.

ژر یې په تالو پوړي کالکي نښتي وې خو د دوی د توپکو نو بارونه چلېدل.
د مرګ ویرووونکې هیولا ورته خاخ خپلې دارې را بېستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیده. د دوی نظرونو نو پر لیرې بل څه لیدل. بل څه یې
تصور کول او د هغه لېوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین وچې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوي وې او س له هغوی سره دا فکر وچې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په ډېر اطمینان یې یا یې ښېرته کړې. بیل یې
خلاص کړا او په ښو تو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل ورخ ختم کړ خو دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک خبرې چالانې وې. د سره پوځ
هغو ستر جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ورته شرح کړه ماښام نېږدې کېدونکې و او که یو ځل بیا ن خبره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې وزرزېدا
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راوویست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوي او ترهغوبوټو او شکو لاندې ... کړې. تراوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... پخپل لوړ هدف ته نژدې کېدونکي یو... "
دا کاغذونه یې له ... سره دیوه نړېدلي کمر په

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوله کې کېښودل. تا به ویل چې هیڅ هم ندي پېښ شوي، هیڅ خبره نشته او د چا نوک هم نه دی ویښ شوی. دومره ډاډه، داسې مطمئن او داورباوري لکه چې د هیڅ کوم خطر هیڅ دول اندېښنه ورسره نه وي.

د مازیګر ورستۍ شیبې وې دوه نوي الوتکې راورسېدې. په نوي بنه او خونړي الوت. په دغه سنګر یې درې ځلور دورې وخوړې او بمبارۍ یې پیل کړه یو شین بخون لوګی پورته شو او دغسې ورو ورو د سنګر د زړې کوار بدلې.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له ډبرو دا وسپینو توټې ډېرې معلومېدې. له کانو د تشو مرد کو نالې ډېرې پرتې وې. دهر شهید څنګ ته د تشو مرد کو انبارونه پراته وو، تر اوسه هم او سپنې او تشو نالیو هلته پر د برو او کانو خپله غلبه ټینګه ساتلې ده. هلته اوس دغه و یار من سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړي شهادت او ویار من مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوږند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار څلنده او روښانه.

د ډېرې د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دی
چاویلي دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library